

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

HROBOVÁ VÝBAVA DOBY HALŠTATSKÉ V JIŽNÍCH ČECHÁCH

Vedoucí práce: Doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph. D.

Autor práce: Dluhošová Eliška

Studijní obor: Archeologie – Historie

Ročník: 2

2014

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací These.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Praha 5. 5. 2014

V první řadě bych ráda poděkovala Doc. Mgr. Ondřeji Chvojkovi, Ph.D., který tuto práci vedl, věnoval mi svůj čas a poskytoval mi cenné rady při zpracování zadaného tématu práce.

Dále bych chtěla poděkovat přátelům Bárové Sandře a Bc. Voříškové Lucii. Obrovské poděkování patří mé rodině a to především bratřovi Bc. Josefu Dluhošovi rodičům Júlii Dluhošové a Ing. Josefu Dluhošovi, kteří mi po celou dobu studia a psaní této práce poskytovali podporu a zázemí. A proto bych jim tuto práci ráda věnovala.

Anotace

Předkládaná bakalářská práce se zabývá shrnutím dosavadních poznatků o mohylách a nálezech z hrobů starší doby halštatské v jižních Čechách z dostupné literatury. Se zaměřením na bronzové šperky.

Ústřední částí práce je pak katalog sepsaný na základě literatury zmíněné v samotném textu. Dále pak přehledný výskyt jednotlivých druhů šperků a zobrazení jejich výskytu na mapách.

V závěrečné části se nachází srovnání vybraných lokalit a kapitola o pohřebišti v Nynicích v západních Čechách.

Annotation

This bachelor thesis is dealing with an actual resume of knowledge about barrows and findings from the Hallstatt period at the South of Bohemia from the available literature.

The main part of the thesis is a catalogue made from literature noticed at the body of a project. We can find also overview of a particular jewellery kinds and delineation on a map.

At the end of this project is chosen comparison locations and a charter about necropolis in Nynice at the West of Bohemia.

Obsah

1	Úvod	5
2	Doba halštatská	6
2.1	Periodizace	6
3	Historie výzkumu	8
4	Osídlení a klimatické podmínky	10
4.1	Klimatické podmínky	10
5	Pohřební areály	11
5.1	Ploché hroby	11
5.2	Mohyla.....	11
5.3	Soupis mohyl z doby halštatské v jižních Čechách.....	13
6	Nálezový inventář jihočeské mohylové kultury	35
6.1	Keramika	35
6.2	Sklo.....	39
6.3	Zbraně.....	39
6.3.1	Meče.....	39
6.3.2	Hroty kopí- oštěpů	40
6.3.3	Sekáče	40
6.3.4	Sekery.....	40
6.3.5	Nože	41
6.4	Součásti vozu.....	41
6.5	Součásti koňského postroje	41
6.5.1	Uzdy a udidla	41
6.5.2	Faléry a falérky	41
6.6	Šperky.....	42
6.6.1	Jehlice.....	42
6.6.2	Náhrdelníky.....	43
6.6.3	Nákrčníky.....	45
6.6.4	Nánožní kruhy.....	46

6.6.5	Náramky	46
6.6.6	Pásové zápony	48
6.6.7	Spony	50
6.6.8	Turbany	51
6.6.9	Zlaté šperky	60
6.6.10	Bronzové nádoby	60
6.6.11	Bronzový závěs s ptáčky	61
7	Pohřebiště Nynice v západních Čechách	63
7.1	Srovnání	65
8	Diskuse	67
8.1	Srovnání druhového zastoupení inventáře na jednotlivých vybraných katastrech	67
8.2	Shrnutí	70
8.3	Zdroje surovin	70
9	Závěr	72
10	Literatura, internetové zdroje	73
10.1	Literatura	73
10.2	Internetové zdroje	76
11	Seznam tabulek a map	77
11.1	Tabulky	77
11.2	Mapy	77

1 Úvod

Tato bakalářská práce je zaměřena na shrnutí poznatků o hrobové výbavě doby halštatské v jižních Čechách za pomoci dostupných zdrojů a literatury. Jedná se tedy především o práci s písemnými prameny k dané problematice tématu, nikoli s hmotnými nalezenými prameny. V její první části se zaměřuji na obecné poznatky o době halštatské nebo o dějinách výzkumu.

Ve druhé části je hlavní náplní katalogový seznam jednotlivých lokalit v jižních Čechách (podle: *Dubský 1949, Michálek - Fröhlich 1979, Michálek - Fröhlich 1987, Michálek - Zavřel 1996, Beneš – Michálek - Zavřel 1999, Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010*).

Třetí část je pak zaměřena na nalezený hrobový inventář na jednotlivých lokalitách, shrnutí a porovnání zjištěných poznatků. S větším zaměřením na nalezené šperky doby halštatské, jejich základní rozdělení je podle (Chvojka - Michálek 2011).

V závěrečné části se nachází srovnání s pohřebišťem v Nynicích v západních Čechách a nálezů z vybraných hrobů z období Ha C.

Pro tuto práci byly stanoveny základní cíle. Shrnutí dosavadních poznatků o tématu a vytvoření soupisu. Vytvoření typologických skupin hrobů dle jejich výbavy a jejich komparace. Vytvoření typologie a chronologie jednotlivých artefaktů a hrobů. Srovnání s vybranými regiony České republiky.

Téma této bakalářské práce jsem si zvolila pro hlubší zájem o dobu halštatskou zapříčiněný mohylami, jako výrazným pohřebním a pamětným prvkem mohylové kultury v jižních Čechách.

2 Doba halštatská

Doba halštatská je doba zhruba mezi lety 800 až 480 před naším letopočtem. Dále se toto období označuje Reineckovými stupni Ha C až Ha D, zároveň k ní přiřazujeme časný stupeň Lt A (*Venclová a kol. 2008, 26*). Dodnes používaný systém ve střední Evropě zavedl Němec Paul Reinecke.

Samotný název tohoto období zavedl v roce 1874 švédský archeolog H. Hildebrand a označuje tím starší dobu železnou. Eponymní lokalitou tohoto období je Hallstatt v Rakousku v Solné komoře, kde se mimo solných dolů nachází také pohřebiště s asi 2000 mrtvých, dále se zde zachovaly předměty pro pravěkou těžbu soli a kusy oděvů (*Lutovský - Michálek 2002*). V jednotlivých hrobech byla bohatá výbava, s mnoha importovanými předměty (*Venclová a kol. 2008, 11*).

Doba železná plynule přechází z doby bronzové, předznamenává masový nástup železa, rozkvět dálkového obchodu. Jde o období vrcholného rozkvětu antického Řecka. V období starší doby železné roste vliv člověka na přírodu, projevující se odlesňováním a následným použitím dřeva při výrobě železa a obraných prvků sídelních areálů. Vyznačuje se také rychlým rozkvětem ekonomiky a společenského prostředí a následných velkých sociálních rozdílů mezi jednotlivými skupinami (*Buchvaldek 1985, 160*). V této době se jízda na koni stává znakem jistého společenského statusu, projevuje se nejenom vliv klasického antického světa, ale díky kočovným skupinám, k nám byly přinášeny i východní vlivy a prostřednictvím výměny za lokální suroviny se pak dostávalo na naše území luxusní exportní zboží (*Filip 1962, 78*).

2.1 Periodizace

Jednou z prvních užívaných periodizací je ta z roku 1820, kterou zavedl Dán Christian J. Thomsen. Byla to metoda tzv. tří period, kterými byly metodicky roztříděny nálezy na dobu kamennou, bronzovou a železnou (*Böhm 1937, 3*). Další rozdělení doby bronzové a doby železné do šesti period provedl švédský archeolog Oscar Montelius, kdy nejstarší období I. je v letech 1450-1250 B.C. a nejmladší VI. pak 550-450 B.C. (*Montelius 1986, 125*). Na počátku dvacátého století Paul Reinecke toto období ještě

rozdělil na základní stupně A - D, analogicky také oddělil dobu halštatskou od doby laténské (*Podborský 1979, 126*).

Tabulka č. 1: Přehled chronologie

Absolutní data			Dendrodata, ¹⁴ C
800-725	Ha C1	Ha C1a	800-730
725-650	Ha C2	Ha C1b	720- 660
650-600	Ha C3	Ha C2	650- 625
600-550	Ha D1	Ha D1	600- 540
550-450	Ha D2-D3	Ha D2	530- 500
		Ha D3	500- 480

(*Venclová a kol. 2008, 26*)

3 Historie výzkumu

Pro výzkum pohřební výbavy jihočeské mohylové kultury jsou hlavním zdrojem informací artefakty nalezené v mohylách. V jižních Čechách představují jeden z primárních pramenů. Díky větší hustotě zalesnění byla mohylová pohřebiště zachovanější na rozdíl od okolních regionů, ale zároveň pro své výrazné čnění nad okolní terén a krajinu, byly také od počátku v badatelském zájmu. Zmínky o mohylových pohřebištích v jižních Čechách se objevují před polovinou 19. století. (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, s.12*).

Jako na každém začátku i zde se historie bádání odvíjí od náhodných odkryvů, které způsobily neodborné naložení s artefakty z bohatých hrobů. Prvním plánovaným a snad můžeme říci, že i odborným výzkumem se stal výkop v Plavu u Českých Budějovic, započatý roku 1866 (*Venclová a kol. , 2008, s.14*).

Za jednoho z neaktivnějších v bádání můžeme označit Josefa Ladislava Píče, který s Jindřichem Rychlým¹ provedl řadu neúplných výkopů na těchto lokalitách: Hánov 1895, Řepeč 1880 nebo Křtěnov v letech 1882-1883 a mnoha dalších (*Venclová a kol. 2008, 14*).

Po výzkumech Josefa Ladislava Píče přicházejí výzkumy vedené muzeem v Českých Budějovicích, kdy probíhá například výzkum lokality Hosty (*Venclová a kol. 2008, s.14*).

Další výzkumy probíhaly pod vedením muzea v Táboře. Tábořsko je oblastí bohatou na mohylová pohřebiště a to zejména v povodí řeky Lužnice a říčky Smutné. Kdy jsou hlavními představiteli archeologického výzkumu Jan Karel Hraše, Josef Ladislav Píč, Bedřich Dubský. Dalšími badateli v oblasti jihočeských mohyl jsou A. Stocký nebo J. Böhm, kteří působili na Strakonicku a Josef Švehla působící na Tábořsku. Ze současných badatelů to jsou pak Jan Michálek, Jiří Fröhlich. Ondřej

¹ V archeologickém slovníku je pak jméno uvedeno ve své původní formě Richlý (*Sklenář 2005, s.477*).

Chvojka a mnoho dalších spolupracovníků z řad profesionálů i neprofesionálů (*Chvojka – Křišťuf – Menšík 2010*).

4 Osídlení a klimatické podmínky

Evropské území osídlené halštatskou kulturou se dělí na dva okruhy západohalštatský a východohalštatský. Většina území Čech je řazena do západního okruhu. Kultura bylanská se nacházela ve středních a severozápadních Čechách a halštatská mohylová kultura v jižních a západních Čechách. Na východě se pak nacházela slezkoplatěnická kultura, která patří do okruhu kultury lužických popelnicových polí, do něj dále na severozápadě a na severu Čech a v severní části středních Čech patří kultura billendorfská (*Venclová a kol. 2008, 13*).

Na základě dochovaných nálezů můžeme říci, že během přechodu z doby bronzové do doby halštatské nedochází k výraznému stěhování nebo střídání obyvatelstva, ale že je zde z přirozeného kontinuálního vývoje (*Podborský 1979, 157*).

Osídlení jižních Čech v době halštatské se soustřeďuje v povodí střední Otavy, v povodí Volyňky, Vltavy, Lužnice a jejího severního přítoku říčky Smutná na jihu a západně od Českého Krumlova v povodí Kájovského potoka. Zcela neosídlená zůstaly regiony Třeboňsko, Jindřichohradecko a území mezi Horažďovicemi a Nepomukem (*Venclová a kol. 2008, 67*). Ve stupni Ha D2- Lt A se osídlení v jižních Čechách dramaticky nemění, posouvá se jen severozápadní hranice do západní části středního toku Otavy a do povodí Lomnice a Skalice, kde osídlení zaujímal oblasti dnešního Prácheňska, Blatenska, Březnicka. Stále neosídlené zůstávají oblasti Pelhřimovska, Jindřichohradecka, Třeboňsko a samotná oblast Šumavy (*Michálek 2007, 60*).

4.1 Klimatické podmínky

Na začátku doby halštatské dochází k pozvolné změně klimatu, jedná se o přechod z teplé suché fáze do chladnější fáze. Radiokarbonová data z ledovců tuto změnu kladou do 830- 725 BC (*Venclová a kol. 2008, 30*). Tato změna mohla být jedním z faktorů. Které ovlivnily hustotu osídlení ve výše položených oblastech.

5 Pohřební areály

Pohřební areály mohou být dvojího typu. Hlavní dělení je na mohylová pohřebiště a na ploché žárové hroby, podle některých badatelů by měly být v období Ha C- Ha D1 všechny hroby mohylové a to na základě výzkumu v Nynicích v západních Čechách, kde velmi řídké rozmístění jednotlivých hrobů naznačuje právě tuto variantu (*Venclová a kol. 2008, 78*).

Samotné mohyly jsou vzácně ve velkých skupinách, převážně se vyskytují osaměle nebo v menších skupinách o 2-5 mohylách. Zatím největším mohylníkem v jižních Čechách je dochovaný 96 mohyl v lese v místě nazvaném Hroby u Křtěnova, kde se předpokládá, že mohlo být 300 - 400 mohyl (*Michálek 2007, 59*).

V pozdějším období Ha D2/3 se začínají objevovat pohřby do plochých hrobů, ukládané zpravidla do vlastních oddělených pohřebišť, přesto se vyskytují i v prostoru starších mohylových pohřebišť (*Venclová a kol. 2008, 137*). V tomto typu hrobů převládá žárový pohřební ritus, ale vyskytují se i vzácně kostrové pohřby. Z jižních Čech jsou známy z oblastí Strakonicka, Blatenska, Březnicka a Písecka, méně jich bylo nalezeno na Tábořsku a Českobudějovicku (*Venclová a kol. 2008*).

5.1 Ploché hroby

Malá jamka kruhovitého, oválného nebo podlouhlého tvaru vyplněná půdou promíchanou se zbytky uhlíků, popelu a zbytky nespálených kůstek spolu s přepálenými milodary. Kůstky jsou někdy umístěny v keramické nádobě, někdy překryté miskou, většinou se, ale vyskytují bez ničeho jen vysypané v jamce. V hrobech byly ukládány výrazně menší počty keramiky, spíše jen její zlomky nebo jejich části (*Venclová a kol. 2008, 141- 142*).

5.2 Mohyla

Mohyla je pohřeb krytý kruhovitou stavbou někdy mírně oválného půdorysu, v jižních Čechách se vyznačují velkými rozměry mohou dosahovat 20 metrů v průměru

a dvou metrů na výšku, velmi vzácně 3- 4 na výšku. Jejich samotná vnitřní konstrukce je z hlíny nebo kamene někdy i ze dřeva, je tvořena nejčastěji dvěma obvodovými věnci z kamene. Dále pak jsou z kamenného pláště a kamenné kupy (ve starší literatuře uváděna jako kužel), nebo může být tvořena hliněným náspem. V západních Čechách se vyskytují zahloubené komory v jižních Čechách se nevyskytují (*Venclová a kol. 2008, 79*).

Uvnitř mohyl se nacházejí birituální pohřby. Kostrové pohřby jsou zastoupeny velmi zřídka, spíše se objevují žárové pohřby, které jsou pozůstatkem přecházejícím z doby bronzové z kultury popelnicových polí (*Michálek 2007, 59*). Neexistuje pravidlo pro ukládání samotného pohřbu v mohyle, jak kostrový tak žárový pohřeb mohl být uložený v centrální části mohyly, tak i na jejím obvodu jediné co se dá označit za dodržovaný zvyk je ukládání hlavou k severu. Nebylo neobvyklé, že do mohyl doby halštatské se v mladších dobách: mladší doba laténská, starší době římské a raném středověku druhotně ukládaly nové pohřby jako v případě Dobřejovic, okr. České Budějovice (*Beneš – Michálek – Zavřel 1999*).

Výbavou v mohylách je většinou velké množství keramiky, součásti koňských postrojů, nebo vozů, předměty osobní potřeby, zbraně a šperky.

Velké mohyly, které můžeme nazývat knížecími dosahují impozantní výšky. Příkladem je toho mohyla v Hradišti u Písku, která dosahuje 42x20 metrů v průměru a až 2 metry na výšku, ve které byly uloženy dva pohřby, starší pohřeb muže a mladší pohřeb ženy, mohyla byla zkoumána v roce 1858. Měla vnitřní kamennou konstrukci s obdélníkovitou pohřební komorou, která mohla být původně vyložena dřevem a procházela celou mohylou až k vrcholu (*Michálek 2007, 61*). Takovéto knížecí mohyly stály většinou osamocené v krajinném reliéfu na okraji nebo nedaleko mohylových nekropolí. Mohla nastat výjimka a podobná mohyla byla pak umístěna v samém centru mohylového pohřebiště. Zdroje pro kameny nepocházely z větší vzdálenosti než 2 km, jak bylo dokázáno analýzou z kamenných plášťů mohyl z Oldřichova nebo Protivína (*Michálek 2007, 60*).

5.3 Soupis mohyl z doby halštatské v jižních Čechách²

1. Albrechtice nad Vltavou, okr. Písek

V lese Kopanina se nachází skupina 15 mohyl, další skupina 15 mohyl se nachází na návrší V kopcích, tato skupina je zničena orbou. Obě skupiny jsou datovány od střední doby bronzové až po dobu halštatskou (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 31*).

Ve druhé mohyle nalezen nánožník, železný oštěp, nůž, dva železné nože, střepey z hrubých nádob (*Dubský 1949, 189*).

2. Babín, okr. Klatovy

Sedm roztroušených mohyl, 1931 zkoumaná nejnižší, která měla v průměru 8 metrů, výška 75 centimetrů, pod jednoduchým kuzelem nalezeny zlomky keramických nádob, v západním okraji železný hrot kopí s tulejí a širším listem, halštatská keramika, zdobené pod hrdlem svislými rýhami, jedna zdobená miska s krokvicemi uvnitř (*Dubský 1949, 185*).

3. Bezdědovice, okr. Strakonice

V literatuře bývá vedena pod lokalitou Dobšice, nachází se zde jedna mohyla (*Michálek - Fröhlich 1979, 16.*).

4. Bílsko, okr. Strakonice

Osamocená mohyla (*Michálek- Fröhlich 1979, 16; Fröhlich 2003*).

5. Boletice, okr. Český Krumlov

Jihozápadně od Chvalšín dnes již neexistující mohyly. Jižní svah vrchu Raciberk celkem 6 mohyl o průměru 6- 8 metrů a výšce 0,5- 1 metr, v dnešní době nejsou již patrné. Trať³ Weiherbühel skupina 10 menších mohyl z období střední doby

² Soupis byl vytvořen na základě literatury: Dubský 1949, Michálek - Fröhlich 1979, Michálek - Fröhlich 1987, Michálek - Zavřel 1996, Beneš – Michálek - Zavřel 1999, Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010.

³ Traťové jméno je jméno pomístní, ve většině případů lidového původu (*Spal 1999, s.178 in Beneš – Michálek - Zavřel 1999*).

bronzové až halštatské, mohyly jsou porušeny. Trať Pfarrwald skupina mohyl na svahu lesa v jedné stopy po starším výkopu (*Michálek- Zavřel 1996, 37-38*).

6. Blehov- Zbislav, okr. Písek

Jedna halštatská mohyla, která byla zkoumána na poli pana Železného, na stejné lokalitě pak bylo zjištěno i žárové pohřebiště s hrobovými jámami obloženými kameny (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 31 a 70*).

7. Boudy, okr. Písek

Skupina 10 mohyl v lese Malý kosatín (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 31; Fröhlich 2003*).

8. Bratronice, okr. Strakonice

Jedna zničená mohyla (*Michálek - Fröhlich 1979, 16*).

9. Březí u Týna nad Vltavou, okr. České Budějovice

Za osadou Podhájí skupina asi 30 mohyl (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 38*). V jedné z nich byl nalezen železný nožík (*Dubský 1949, 187; Fröhlich 2003*).

10. Čakovec, okr. České Budějovice

V lese vedle silnice Jankov- Čakovec se nachází skupinka mohyl z doby halštatské až laténské (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 62*).

11. Čejetice, okr. Strakonice

Zničená mohyla z doby halštatské až laténské (*Michálek - Fröhlich 1979, 16; Fröhlich 2003*).

12. Čepřovice, okr. Strakonice

V lese Brdo se nachází skupina mohyl, dále pak na kraji lesa jedna zničená mohyla (*Michálek - Fröhlich 1979, 16-17*).

13. Čichtice, okr Strakonice

V jedné ze 65 mohyl doby bronzové byl nalezen střep z doby halštatské a jeden střep s rastrovou výzdobou. Ve starší literatuře uváděno pouze 35 mohyl (*Michálek - Fröhlich 1979, 19*).

14. Dobeš. Okr. Písek

Na louce u potoka se nacházela velká mohyla o průměru 12 metrů a výšce 75 centimetrů, nadzemní část složená ze čtyř vrstev velkých kamenů, její věnec je nepravidelný. V severní části v hloubce 1,2 m žároviště s půdorysem do čtverce o straně 2,8 metru, pod žároviště vrstva 10 centimetrů zarudlého jílu, na jižní straně pak žárový pohřeb s hrotem kopí a keramikou (tři misky). Nedaleko mohyly bylo pět míst, označených vyčnívajícím kamenem, jednalo se o žárové hroby s nálezem halštatské keramiky (*Dubský 1949, 186*).

15. Dobešice, okr. Písek

Skupina 4 mohyl a jedna osamocená mohyla umístěna blíže k silnici. Průměr mohyly byl 8,6 metrů a vysoká byla 1,5 metru. Mimo pohřbu doby halštatské, další pohřby a to ze střední doby bronzové a mladší doby bronzové, mohyla byla zkoumána už roku 1933 Bedřichem Dubským a následně pak v letech 1963 - 1964 A. Benešem (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 32*).

Na nižším vrcholu kopce Slavná hora se nacházejí tři pozdně halštatské až laténské mohyly (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 31*).

V roce 2004 byla zkoumána mohyla 1/73, tato mohyla měla v průměru 8 metrů a 20 centimetrů na výšku, hrobová komora obsahovala žárový pohřeb, konstrukce mohyly byly tvořena kamenným pláštěm (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 70*).

Další skupina asi 15 mohyl ze střední doby bronzové a z doby halštatské, značně narušeny orbou (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 32*).

16. Dobronice u Bechyně, okr. Tábor

Petrovina je mohylové pohřebiště kde se z původních asi 50 mohyl dochovalo kolem 40 mohyl, většina z nich je porušena dřívějšími výzkumy, průzkumy prováděny J. K. Hrašem a J. L. Píčem. Mohyly jsou datovány do střední doby bronzové a halštatské. V poloze Dlouhý vrch skupiny mohyl, přesný počet není

lokalizovaný (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 27-29*). Neznámý počet mohyl v poloze Dlouhý vrch a v poloze Keslák.

17. Dobřejovice, okr. České Budějovice

V poloze nazvané Zadní pláně se nachází 5 mohyl z doby halštatské s dodatečnými středověkými nálezy (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999*).

18. Domanice, okr. Strakonice

V mohyle knoflíky halštatského typu (*Dubský 1949, 186*), dnes zničená (*Michálek - Fröhlich 1979, 19*).

19. Dražejov, okr. Strakonice

Velká mohyla s vyčnívajícími kameny, ze které je možný původ hadovité sponky (*Dubský 1949, 186*), v roce 1979 označená jako zničená (*Michálek - Fröhlich 1979, 19*).

20. Dražičky, okr. Tábor

V poloze Na rybníčkách rozsáhlé mohylové pohřebiště, mohyly jsou uspořádány do 8- 10 řad směrem východ- západ, dříve uváděný počet byl 100 mohyl, při povrchové prospekci v roce 2010 bylo lokalizováno 78 mohyl. Řada mohyl poničena výsadbou stromů a lesní cestou (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 34*).

21. Droužetice, okr. Strakonice

Tři erodované mohyly, u jedné mohyly zachován ještě věnec, u všech nalezeny střepy těžkých nádob (*Dubský 1949, 186; Michálek - Fröhlich 1979, 19*).

22. Dubné, okr. České Budějovice

V lese Kotlov skupina mohyl ze starší doby bronzové až doby halštatské v literatuře uvedeno jako Lipí (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 63*).

23. Hanov, okr. Písek

V poloze v lese Čábelky se nachází asi 20 mohyl z doby bronzové a doby halštatské. Mezi lety 1870 a 1896 zde zkoumal tři mohyly J. K. Hraše, který

zkoumal v roce 1895 i velkou halštatskou mohylu, která se nachází ve stejné poloze jako předešlá skupina (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 32*).

24. Hluboká nad Vltavou, okr. České Budějovice

Necelé tři kilometry od kaple v obci Chlumeč na jihovýchod se nachází skupina 7 mohyl (*Beneš- Michálek- Zavřel 1999, 46*). V poloze Uhlíště pak dvě samostatné mohyly ze starší doby bronzové až halštatské (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 46-47*).

25. Holušice, okr. Strakonice

Tři halštatské mohyly a jedna zničená v poloze Sedlická obora (*Michálek - Fröhlich 1979, 20*).

26. Homole, okr. České Budějovice

Mohylu dnes již nelze určit v terénu (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 64*).

27. Horky u Tábora, okr. Tábor

Dříve zde byla mohyla, byla porušena při stavbě železniční tratě (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 41*).

28. Hosty, okr. České Budějovice

Necelé dva kilometry jihozápadně od kaple v obci se nacházelo 9 mohyl, z toho 5 jich je dnes zničeno, zhruba 150 metrů od této skupiny na okraji lesíka jedna neporušená osamocená mohyla. Severně od samoty Močín skupina 10 mohyl. Největší skupina asi 78 mohyl se nachází 1,5 km od středu obce směrem na jihozápad (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 52-53*).

29. Hradiště, okr. Písek

Dvě časně laténské mohyly odstraněné roku 1858 (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 32*). Na návrší Na Čapíku tři mohyly s pohřby z doby halštatské s dodatečnými pohřby z doby římské (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 32*). Větší z mohyl v poloze na Dolínách měla mít rozměry 41, 8 x 21, 3 metru, druhá mohyla měla být už na konci 19. století zcela rozvezena orbou, obě mohyly měly dosahovat dvou metrů na výšku. Tři mohyly z polohy Na čapíku byly prokopány již v 19.

století, první prokopaná mohyla měla pravděpodobně obsahovat kamennou hrobovou komoru se zbytky žárového pohřbu. Další mohyla měla mohutnou kamennou konstrukci, mezi jejími kameny byla černě zbarvená vrstva s uhlíky, naopak u poslední mohyly se pod touto vrstvou nacházela ještě vrstva říčního písku (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 72*).

30. Hvožd'any, okr. Tábor

Na mohylovém pohřebišti v poloze Hošková bylo původně uváděno 72 mohyl. Nové výzkumy objevily až 100 mohyl (*Chvojka a kol. 2011*). V původních záznamech uvádí Dubský 5 mohyl jako mohyly z doby halštatské. V mohyle č. 1 byla nalezena bubínková spona, železný hrot a perla s vlnitou vložkou. Mohyla č. 3 byla konstruovaná pouze z hlíny, v ní byla keramika s rastrovou výzdobou. V mohyle číslo 9 se nacházely dva halštatské knoflíky, z mohyly 17 pochází bronzový turban, v poslední mohyle č. 18 byl torques a dvě železné kopí (*Dubský 1949, 187*). Dvě mohyly byly zkoumány v roce 1934 expedicí z americké univerzity Harward (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 43*). Poloha Na blátě je oblast se 44 mohylami uspořádaných do nepravidelných řad, směrem východ- západ. Datovaných do doby bronzové, halštatské a raného středověku, některé z mohyl jsou narušeny staršími průniky. Mohylové pohřebiště v poloze Obůrka, je dnes zaniklé důsledkem zemědělské činnosti (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 47*).

31. Chrášťovice, okr. Strakonice

Tři zničení mohyly, na okraji Pavelkova lesíka se nacházely dvě mohyly. Několik kroků od předchozích mohyl 1 mohyla z doby halštatské s dodatečným středověkým pohřbem, v roce 1977 zničena buldozerem, v polní trati U Malduch jedna zničená mohyla. V poloze Kučerův pahorek tři mohyly z doby halštatské a laténské, U doubku dvě mohyly, jedna zkoumána Bedřichem Dubským (*Michálek - Fröhlich 1979, 21-24*).

32. Chvaletice, okr. Písek

Asi 20 mohyl, prozkoumáno 6 mohyl roku 1889. Jihovýchodně od této skupiny skupina 11 mohyl, tři mohyly z této oblasti zasahují již do oblasti Protivín (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 32*).

33. Chvalšiny, okr. Český Krumlov

Na Mlýnském vrchu se nacházely mohyly ve dvou skupinách po 4 a 6. Mohyly mají v průměru 3- 6 metrů a výšku do 1 metru, asi 2 kilometry od kostela v obci skupina zničených mohyl (*Michálek - Zavřel 1996, 39-40*).

34. Javornice, okr. Prachatice

Dvě velké mohyly se střepy halštatské keramiky (*Dubský 1949, 186*) v roce 1987 označeny jako zničené, Bedřich Dubský tuto lokalitu uvádí jako Dub (*Michálek - Fröhlich 1987, 19*).

35. Jemnice, okr. Strakonice

V části lesíka V liškách jedna osamocená halštatská mohyla (*Michálek - Fröhlich 1979, 24-25*).

36. Kájov, okr. Český Krumlov

Jedna zničená mohyla, nelze ji přesně identifikovat (*Michálek - Zavřel 1996, 41; Fröhlich 2003*).

37. Katovice, okr. Strakonice

Jedna zničená mohyla, Dubský ji uvádí jako Pracejovice (*Michálek - Fröhlich 1979, 25*). V roce 1931 zkoumá Bedřich Dubský mohylu o průměru 8 metrů a výšky 1 metr, její věnec byl nepravidelný, kužel z menších kamenů v jedné vrstvě, zbytek výšky navršen z písčité prsti (*Dubský 1949, 186*). V jižní části nález zarudlé písčité vrstvy, zřejmě žároviště, samotný pohřeb 50 centimetrů pod povrchem, šlo o mělkou jamku o průměru 50 centimetrů a hloubky 20 centimetrů, na dně byla vrstva popelu s uhlíky a jednou nespáleno kostí, rozbitou velkou nádobou, ve které mohl být původně samotný popel, její fragmenty se nacházely při povrchu mohyly, keramika byla na povrchu svisle kanelurovaná, dále byly nalezeny 3 misky s potuhovaným povrchem, zdobené podélnými jamkami (*Dubský 1949, 187*).

38. Kestřany, okr. Písek

Zhruba 30 mohyl, které jsou rozptýleny v lese s pohřby z doby halštatské. Některé mohyly byly porušeny při neodborném zásahu hledačů kovů (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 32*).

Dvě halštatské mohyly v lese Horný (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 33*).

39. Klínovice, okr. Strakonice

Roku 1926 mohyla rozebrána majitelem pozemku, Dubský zde nachází jen střepy z misek (*Dubský 1949, 186; Michálek - Fröhlich 1979, 25*).

40. Koloměřice, okr. České Budějovice

Nachází se zde tři mohyly, které jsou podle (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 54*) datovány do eneolitu až starší doby bronzové, střední a mladší doby bronzové, doby halštatské i raného středověku.

41. Kosovice, okr. České Budějovice

Jedna zničená mohyla, v terénu stopy po dalších zničených mohylách 4-5 (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 71*).

42. Kostelec, okr. České Budějovice

Původně bylo v poloze Na pahorku, asi půl kilometru od kostela v obci 28 mohyl, dnes jsou mohyly zcela zničeny a zahlazeny orbou (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 36*).

43. Kostelec nad Vltavou, okr. Písek

Velká mohyla se žárovým pohřbem, obsahující bronzovou jehlici a keramické střepy. Zničena při stavbě silnice (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 33*).

44. Krašovice, okr. Písek

Téměř rozrušené mohyly orbou s dodatečným halštatským pohřbem (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 33*).

45. Krč, okr. Písek

Pravděpodobně nedochovaná halštatská mohyla (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 33*).

46. Křepice, okr. Strakonice

Jedna osamocená mohyla podle soupisu z roku 1979 (*Michálek - Fröhlich 1979*).

47. Křtěnov, okr. České Budějovice

Břeží u Týna nad Vltavou, skupina 96 mohyl od starší doby bronzové po dobu laténskou (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 55*).

48. Kuřimany, okr. Strakonice

V roce 1979 uváděna jedna zničená mohyla (*Michálek - Fröhlich 1979, 26*).

49. Láz, okr. Strakonice

Jedna halštatská mohyla necelý kilometr od středu Lázu. Na bývalém poli pana Vojty skupina mohyl jedna z nich zničená. Na bývalém pozemku F. Kouby skupina mohyl, Dubský pak uvádí pouze dvě mohyly, poblíž kterých byly nalezeny halštatské střepy. Na návrší nad Rojickým rybníkem jedna zničená mohyla (*Michálek - Fröhlich 1979, 26-28*).

50. Lékařova Lhota, okr. České Budějovice

Kopec Matky Boží dnes již neexistující mohyly, stejně tak mohyly Na Kozinci, vyskytující se v n. v. 418 metrů (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 61-62*).

51. Leskovice, okr. Strakonice

Skupina roztroušených mohyl (*Michálek - Fröhlich 1979, 28-29*).

52. Lidmovice, okr. Strakonice

Asi 1250 metrů jihovýchodně od kostela v obci Skočice, jedna zničená mohyla, v literatuře uváděná většinou jako Skočice (*Michálek - Fröhlich 1979, 30*).

53. Lhota Samoty, okr. Tábor

Jedna mohyla zkoumána dříve ve 30. letech 20. století, nachází se asi 50 metrů jižně od Vávrovského rybníka (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 51*).

54. Malenice, okr. Strakonice

Mohyla na pahorku, probádána A. Stockým (*Michálek - Fröhlich 1979, 30*).

55. Maršov u Tábora, okr. Tábor

Osamocená mohyla, dnes porušená archeologickým výzkumem, některé kameny použity dělníky na opravu cesty (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 52; Menšík 2008, 42*).

56. Milejovice, okr. Strakonice

Podle zpráv majitel pozemku rozvezl mohylu velkých rozměrů s velkým množstvím keramických střepů (*Dubský 1949, 186*). Dvě mohyly necelé dva kilometry východně od kapličky v Milejovicích z doby halštatské až laténské, ve starší literatuře uváděny jako Kuřimany (*Michálek - Fröhlich 1979, 31*). V poloze U dobré vody dvě skupiny po čtyřech mohylách.

57. Mladějovice, okr. Strakonice

Původně tři mohyly, dnes zničeny lomy (*Michálek - Fröhlich 1979, 31*).

58. Mnichov, okr. Strakonice

Na bývalém poli pana Jánského jedna zničená mohyla. Na čihadle pak jedna mohyla z doby halštatské až laténské (*Michálek - Fröhlich 1979, 32*).

59. Modlešovice, okr. Strakonice

V trati Na vyhlídkách leží tři mohyly, z toho dvě jsou zničeny a západně od Modlešovic směrem k Hajské se nacházely čtyři zničené mohyly z doby halštatské (*Michálek - Fröhlich 1979, 32-33*).

Dubský uvádí, že na poli za vesnicí byly dvě mohyly, jejich horní kužele byly odstraněny, v jedné nalezeny tři oblasti se střepy a zbytky popela s nespálenými kostmi, jeden střep z hrncovité, dobře vypálené nádoby, hnědé barvy se svislými rýhami, jiné z tvrdých nádob s plastickou výzdobou, ostatní střepy z rastrované misky (*Dubský 1949, 186*).

60. Modrá Hůrka, okr. České Budějovice

Dříve označováno jako Bzí, na lokalitě se nacházely dvě mohyly, dnes jsou zaniklé (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 35*).

61. Nišovice, okr. Strakonice

Na bývalém Vetíškově poli na pravé straně od silnice do Litochovic z Volyně ležely tři zničené mohyly, ve starší literatuře uváděny pod lokalitou Volyně (*Michálek - Fröhlich 1979, 33*).

62. Nedabyle, okr. České Budějovice

V poloze Panský les je 13 mohyl ze starší doby bronzové a doby halštatské (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 65*).

63. Nemějice, okr. Písek

Asi 26 mohyl ze starší doby bronzové a doby halštatské, zkoumány J. L. Píčem roku 1894. V poloze Na Hůrce pak skupina 15 mohyl (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 33*). Ze 33 zdokumentovaných mohyl v roce 1894, prokopal devět z nich Josef Ladislav Píč, několik mohyl bylo již v tomto období poničeno a jejich kameny použity na stavbu cesty. Mohyla I měla pravděpodobně vnitřní kamennou komoru, nad kterou byl kamenný kužel, její průměr byl 10 metrů a výška 130 centimetrů, mohyla II byla o něco menší a měla také kamenný plášť a kamennou komoru, obsahovala 4 žárové pohřby. V mohyle V byla z kamenů sestavena skříňka, číslo VII měla konstrukci ze dvou věnců. Mohyla XIII byla jedna z větších, její průměr byl 10 metrů a výška kolem jednoho metru a 40 centimetrů. Mohyly XX a XXII byly z menších jejich průměr byl 6 a 5 metrů a výška 1 a 0,4 metru. Poslední mohyla číslo XXIV měla vnitřní kamenný věnec, v průměru měla 5 metrů a na výšku 0,8 metru (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 74*).

64. Netolice, okr. Prachatice

V místě nazvaném Krtelský les se nachází skupina 10 mohyl, ve starší literatuře vedeno jako Krtely. V lese Na slouních, skupina 19 mohyl, které jsou uspořádány do čtyř řad orientovaných východ- západ. Jedna z mohyl prokopána na začátku 20. století (*Michálek - Fröhlich 1987, 21*).

65. Nevězice, okr. Písek

Zničená časně laténská mohyla, z níž je nález malého turbanovitého náramku o průměru 12,6 centimetrů (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 33*).

66. Nová Ves u Protivína, okr. Písek

Zde se nachází zhruba 25 mohyl v lesní trati Šindelna a jedna zničená mohyla pravděpodobně z doby halštatské v lesní trati Diviška (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 33-34*).

67. Nuzice, okr. České Budějovice

V lese Celiv skupina mohyl, ze které byla jedna mohyla zničena (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 71*).

68. Obora, okr. Prachatice

Ve středu lesa Pařezí 9 mohyl z doby halštatské (*Michálek - Fröhlich 1987, 23*).

69. Olešník, okr. České Budějovice

Původně uváděn počet mohyl kolem 15- 20, dnes jsou zničeny (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 39*).

70. Oldřichov, okr. Písek

Po zaměření zde bylo nalezeno 8 mohyl skoro zničených zemědělskou orbou, částečný výzkum zde prováděl J. Michálek a J. Fröhlich v roce 1973 (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 34*).

71. Opalice, okr. České Budějovice

Dnes zahlazených 12 mohyl ze střední doby bronzové, doby halštatské a doby laténské (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 64*).

72. Opařany, okr. Tábor

Dvě rozrušené mohyly, v první byl nalezen bronzový kroužek, turbanovitý kruh, „diadém“ ze zlatého plechu, dvě zlaté náušnice. V druhé mohyle nalezeny bronzové zdobené plíšky, bronzové hřebíky se širokými hlavičkami, železné kroužky, kování a obroučky (*Dubský 1949, 188*). Z druhé mohyly také pochází nález meče a litého náramku (*Chvojka – Michálek 2011*). Výzkumy zde prováděl Josef Ladislav Píč a V. Landa v roce 1899, mohyly se nacházely asi 700 metrů jižně od středu obce (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 55*).

73. Paračov, okr. Strakonice

Na návrší Oupeřová se nacházela jedna zničená mohyla, v její blízkosti byla prozkoumána chata (*Michálek - Fröhlich 1979, 34*).

74. Paseky, okr. Písek

Zde je 7 mohyl v lesní části zvané Nad Beránkem, výzkum zde v roce 1894 prováděl Josef Ladislav Píč. Dále v lesní trati Nad Beránkem se nachází 6 mohyl z doby halštatské, ze kterých v roce 1930 zkoumal jednu Bedřich Dubský (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 34*).

75. Pašovice, okr. České Budějovice

U cesty z Pašovic do Hostů byla původně jedna mohyl, dnes zničená (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 56*).

76. Plav, okr. Budějovice

V roce 1877 bylo zjištěno 32 mohyl a ve stejném roce bylo i několik z nich prokopáno, pocházejí z nich keramické nádoby, dva turbany, spona se spirálou (*Dubský 1949, 188*).

77. Pořežany, okr. České Budějovice

Původně čtyři mohyly z doby halštatské, dnes zničeny (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 71; Fröhlich 2003*).

78. Přední Zborovice, okr. Strakonice

Poničená mohyla od majitele pozemku, mezi kameny nalézány keramické potuhované střepy (*Dubský 1949, 186; Michálek - Fröhlich 1979, 35*).

79. Přešťovice, okr. Strakonice

Jedna osamocená mohyla na vrchu asi 600 metrů jihovýchodně od kapličky v obci, v její blízkosti se nalézají žárové pohřebiště z doby římské (*Michálek - Fröhlich 1979, 35*). V hlučinách se nalézají tři téměř zničené (v roce 1979) mohyly z doby halštatské až laténské, v literatuře je můžeme naleznout i pod označením Kbelnice (*Michálek - Fröhlich 1979, 35-36*).

80. Protivín, okr. Písek

V lese Bor skupina 20 mohyl, v 1. mohyle byly nalezeny tuhované střepy, v druhé mohyle pak pod kuželem žárový pohřeb, čtyři duté náramky s jehlicí, keramické střepy. Ve třetí mohyle pod jádrem konstrukce, nalezen žárový hrob, střepy s páskovou výzdobou a kus náramku, ve čtvrté mohyle byl na vrcholu nalezen kámen, v něm byly zjištěny stopy železa a brousek, na dně mohyly pak dva nože a oštěp spolu s několika nádobami. Pátá mohyla byla s mohutným jádrem, pod ním nalezeny kousky bronzů a střepy, v šesté mohyle pod jádrem zjištěn žárový pohřeb se střepy (*Dubský 1949, 188*).

V lese Obora dvě halštatské mohyly roku 1970 prozkoumány Antonínem Benešem, následně odstraněny při stavbě silničního obchvatu (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 34*). Ze záchranného výzkumu z roku 1970 vyplývá, že mohyla 1 měla průměr 13,6 x 11,5 metru s delší stranou orientovanou na západ, obsahovala dřevěnou komoru do čtverce o stranách 3 x 3,3 metru, druhá zkoumaná mohyla byla delší stranou orientována k severovýchodu a její rozměry byly 14,3 x 13,3 metru, na výšku mohyla měřila jeden metr, pod hliněným náspem byla kamenná konstrukce obdélného tvaru, pod touto konstrukcí, byla samotná hrobová komora. Hrobová komora byla zkoumána amatérskou sondou v roce 1923, naštěstí samotná výbava nebyla porušena (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 75*).

Byl zde nalezen železný meč v pochvě s jazykovitou rukojetí a trnem a dvě kroužkové udidla (*Beneš 1972*).

81. Putim, okr. Písek

Halštatská mohyla se sekundárním pohřbem z raného středověku, zkoumána Bedřichem Dubským roku 1939. Dále pak skupina 3 mohyl silně porušených orbou (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 35; Fröhlich 2003*).

82. Radětice, okr. Tábor

V poloze 300 metrů severně od hájovny Soví nalezeny dvě mohyly, obě mohyly prokopány (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 63*).

83. Radošovice, okr. České Budějovice

Od roku 2001 do roku 2002 zde probíhal záchranný výzkum, při kterém byla ve dvou ze tří mohyl zjištěna přítomnost předmětů z doby halštatské. Přesněji

v mohylách 1, kde byly nalezeny zlomky dvou menších soudkovitých nádob a zlomky misky s ostrým lomem a část menší misky. Další nálezy byly pak v mohyle číslo 3, kde byly dva halštatské pohřby. První obsahoval čtyři nádoby a to misku, soudkovitou nádobu, lžičku a lahvovitou amforku, druhý pohřeb pak obsahoval dvě misky a nádobu hrncovitého typu (*Chvojka – Michálek - Zavřel 2011, 43-47*).

84. Rataje, okr. Tábor

V Borečném bylo podle J. K. Hraše, který zde prováděl výzkum 42 mohyl, roku 1870 v jedné z nich nalezen železný meč, oštěp. V další z mohyl nalezeny potuhované nádoby a železný nožik, jiné ze zkoumaných mohyl byly v době průzkumu označeny jako prázdné. V jedné z dalších mohyl pak byla nalezena keramická nádoba s nespálenými kůstkami, železný hrot kopí, nožik, dva železné kruhy a několik střepů (*Dubský 1949, 189*). V průzkumu z roku 2009 zjištěny jen 3 mohyly (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 72*). Na louce pana Zemana osamocená mohyla z doby halštatské. U cesty do Kozína byl roku 1870 nalezen žárový hrob, nelze s jistotou určit, zda šlo o plochý hrob nebo o mohylu (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 80*).

85. Rojice, okr. Strakonice

Jedna mohyla na bývalé louce pana Hoštičky, na poli severně od obce pak leží jedna osamocená mohyla z doby halštatské (*Michálek - Fröhlich 1979, 36*).

86. Rovná u Strakonic, okr. Strakonice

Kostrový pohřeb s nálezem dvou bronzových turbanů, potuhované střepy (*Dubský 1949, 189*). V soupisu z roku 1979 dvě mohyly v lokalitě Sedlina (*Michálek - Fröhlich 1979, 36-37*). Nejnovější výzkum byl proveden v roce 2012 v rámci projektu: Pohřební monumenty společenských elit doby železné. Výzkum vedl M. Chytráček, jednalo se o revizní odkryv, v roce 1860 zde totiž byly nalezeny dva bronzové turbany. V roce 2009 byly nalezeny amatérskými nálezci zcela unikátní bronzové nádoby: mísa s perlovým okrajem, dvě cisty, rýnská situla, kotel se železnými atašemi a závěsnými kruhy. V těsném sousedství se nachází ještě jedna mohyla. Plášť větší mohyly byl tvořen velkými volně položenými kameny, pohřební komora narušena amatérským výkopem, při jižní stěně hrobové komory byla nalezena bohatě zdobená toaletní souprava, složená ze lžičky, pinzety a scalptoria,

kteřá je zároveň prvním nálezem tohoto druhu v Čechách. V západní části se pak nacházely železné ozdoby z koňského postroje a vozu. V severozápadním rohu ležela druhá bronzová spona s ozdobnou patkou. V severozápadní části pak stál dvoukolový vůz. Z korby vozíku se zachovaly unikátní parohové destičky. V této mohyle je absence zbraní, proto lze uvažovat o pohřbu ženy (*Chvojka - Chytráček 2013, 61- 64*)

87. Řepeč, okr. Tábor

Mohylové pohřebiště s 68 zjištěnými mohylami a jednou nejistou mohylou, většina mohyl porušena bočními výkopy. Datace pohřebiště je od střední doby bronzové až po dobu laténskou (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 84*).

88. Sedlice , okr. Strakonice

Roku 1931 Dubským zjištěna velká z části už rozvezená mohyla, ze střepů se dala poskládat jedna hrncovitá nádoba (*Dubský 1949, 186*).

89. Senožaty , okr. Tábor

Na pravém břehu Lužnice se nalézala osamocená mohyla (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 91*).

90. Sepekov, okr. Písek

Na vrchu Chlum velká skupina mohyl, mohyly již dříve prozkoumány a byl nalezen zlatý prsten, dále byly zkoumány J. K. Hrašem, který našel několik nádob, železný oštěp, jehlice, dráty a nýty. V roce 1899 prokopáno dalších 13 mohyl v mohyle č. 3 byla nalezena pod povrchem keramická nádoba a v páté mohyla pak bronzový turban. Dnes dochováno zhruba 60 mohyl z původních 76 mohyl (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 35*).

91. Skalice u Soběslavi, okr. Tábor

Čtyři mohyly, v jedné z nich se nacházel zřejmě bohatý hrob, nalezena bronzová cista s žebírky a se dvěma pohyblivými držadly, dále pak bronzová mísa s uchy po stranách, oba tyto nálezy uvádí Dubský jako import italského původu, dále pak byly nalezeny ráfy z dvoukolového vozu, sekerka, ploché falérky, bronzový turban, čtyři koňská udidla. V druhé mohyle byl nalezen zlatý plíšek a zlatý kroužek spolu

s potuhovanou keramikou (*Dubský 1949, 187*). Dnes se po nich dají nalézt jen hluboké jámy a okolo nich hliněné prstence s drobnějšími kameny, které naznačují možné pozůstatky po hliněných pláštích mohyl (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 92-93*).

92. Skály, okr. Písek

16 mohyl ze střední doby bronzové a doby halštatské, zkoumány 1884. Další skupina mohyl v lese Velká Písečná, zde se nachází 7 mohyl a 5 mohyl z doby bronzové a pravděpodobně doby halštatské (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 35*).

93. Smrkovice, okr. Písek

Dosud terénně neověřená halštatská mohyla (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 35*).

94. Skrýchov u Malšic, okr. Tábor

Skupina čtyř mohyl v lese, jejich výzkum proveden v roce 1910 Josefem Švehlou (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 94*).

95. Staré Sedlo u Stadlce, okr. Tábor

Mohylové pohřebiště v poloze Na Bezinkách je datováno do období starší a střední doby bronzové a doby halštatské, je zde zhruba 60 mohylových objektů, některé z nich poškozeny dřívějšími průniky. V roce 2009 zde bylo zaznamenáno 21 objektů a o rok později 25 (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 96*). V lesní trati na Jezovitském zaznamenáno 8 mohyl s nejistou datací (*Menšík – Křišťuf - Chvojka 2010, 98*).

96. Střelské Hoštice, okr. Strakonice

V lese se nachází 5 mohyl, z jedné z nich pochází dva bronzové turbany, železný nožik, uzdy, bronzové nádoby (*Dubský 1949, 189; Michálek - Fröhlich 1979, 39*).

97. Střítěž, okr. Strakonice

Jedna zničená mohyla na bývalé louce pana Kahudy při lese, dvě mohyly na severním svahu lesa Červená, datované do doby halštatské až laténské (*Michálek - Fröhlich 1979, 40*).

98. Sudoměř u Čejetice, okr. Strakonice

Jedna zničená mohyla na poli při lomu na rozhraní Čejetic a Sudoměře (Michálek - Fröhlich 1979, 40).

99. Sousedovice, okr. Strakonice

Na pahorcích mezi poli, se jižně od obce nacházejí 4 mohyly z doby halštatské (Michálek- Fröhlich 1979, 38-39).

100. Svatonice, okr. Písek

Dvě mohyly v Zádušním lese (Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 35).

101. Temelínec, okr. České Budějovice

Skupina mohyl na dnes již neexistující lokalitě, protože se nacházela v areálu jaderné elektrárny Temelín (Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 50-51).

102. Temešvár, okr Písek

Deset mohyl ze střední doby bronzové a doby halštatské v lese Sloupovna (Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 35)

103. Těšínov, okr. Písek

Asi 5 zčásti zničených mohyl z doby halštatské až laténské v poloze v lese Jámy. V lesní části Selská se nachází 64 mohyl od starší doby bronzové až po dobu laténskou, výzkum zde prováděl Bedřich Dubský. V lesní části Sýkovka je pak skupina 22 mohyl roztroušených do několika skupinek, výzkum opět prováděl v roce 1942 Bedřich Dubský. V místě nazývaném Kopanina rozptýlené mohyly z doby halštatské a laténské. Na Smetaně asi 17 mohyl, 2 mohyly zkoumány po válce v roce 1948 Bedřichem Dubským. Lesní část U Johanovy louky skupina 15-18 mohyl z doby halštatské a laténské jedna z mohyl opět zkoumána B. Dubským (Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 36).

104. Topělec, okr. Písek

Šest mohyl zkoumáno B. Dubským z celkového počtu 42 mohyl ze starší doby bronzové až laténské. V trati Na Stružkách je uváděna halštatská mohyla, dosud nenalezena (Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 36).

105. Třebohostice, okr. Strakonice

V poloze Želený jedna zničená halštatská mohyla, v polní trati U jezer pak původně 4 mohyly z toho 3 zničené z doby halštatské až laténské, při polní cestě asi 800 metrů jihovýchodně od kaple v obci leželi tři dnes zničené mohyly.

Zhruba půl kilometru od kapličky v obci, v trati V jezinkách se nachází jedna mohyla, je možné že jde o mohylu zkoumanou v roce 1924 Bedřichem Dubským (*Michálek - Fröhlich 1979, 41-42*).

106. Třešovice, okr. Strakonice

Jedna zničená mohyla na návrší Na oltáři, ve starší literatuře pod lokalitou Paračov (*Michálek - Fröhlich 1979, 43*).

107. Třísov, okr. Český Krumlov

V trati Fučíkova paseka by se mělo nacházet 40 mohyl ze starší doby bronzové a pravděpodobně i doby halštatské, jedna z mohyl byla prokopána již v roce 1930, následně pak v roce 1969 dvě další. V trati Za zahrady se mělo nacházet 35 zachovaných a 12 porušených mohyl, při průzkumu z roku 1990, ale nebyly v této oblasti zachyceny žádné mohyly (*Michálek - Zavřel 1996, 42*).

108. Třetin, okr. České Budějovice

Jedna halštatská mohyla (*Beneš - Michálek-Zavřel 1999, 58*).

109. Týn nad Vltavou, okr. České Budějovice

Trať Širočiny, zde se nacházel neznámý počet dnes orbou zničených mohyl z doby halštatské. V obecním lese skupina 33 mohyl od starší doby bronzové po dobu halštatskou, v roce 1930 zjištěno 24 mohyl J. Böhmem (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 58-59 a 61*).

110. Tuchonice, okr. České Budějovice

Asi 6 mohyl, v literatuře vedeny chybně jako Hroznějovice. V lokalitě U šraňků necelý kilometr východně od kaple v osadě se nachází 1 mohyla (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 33*).

111. Údraž, okr. Písek

Devět mohyl z doby halštatské s raně středověkým sekundárním pohřbem. V lese U Honzička pak skupina 30 mohyl, asi 150 metrů od této skupiny pak osamocené mohyla. V lese Pikhart se nachází tři mohyly z doby halštatské (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 36*).

112. Újezd, okr. Strakonice

Velká skupina zničených mohyl, ve starší literatuře pod lokalitou Libějice (*Michálek - Fröhlich 1979, 44*).

113. Újezdec, okr. Strakonice

Jedna mohyla z doby bronzové až halštatské se středověkým zásahem (*Michálek - Fröhlich 1979, 44*).

114. Velká Turná, okr. Strakonice

V lese Mošřany se nacházely tři mohyly, z toho jedna zničená, v literatuře lokalita vedena jako Malá Turná (*Michálek - Fröhlich 1979, 44*). V polní trati severně od Velké Turné byly dvě zničené mohyly, v bývalém Vokrojově lese jsou pak tři mohyly z doby halštatské až laténské (*Michálek - Fröhlich 1979, 45*).

115. Vítkov, okr. Strakonice

Mohyla zkoumána v roce 1931, průměr 8 metrů, výška kolem 50 centimetrů, v severní části zničen kužel, ve středu mohyly rozsypán popel, u něho bronzová jehlice, při západním a jižním obvodu menší popelovité vrstvy s keramikou, 1 nádoba malovaná zařazená do bylanské kultury ,měla dno vtlačené směrem dovnitř, na hrdle řada černých malovaných trojúhelníků, halštatská tuhovaná nádoba s kanelurami a misky s krokvicovým ornamentem uvnitř, jehlice s terčovitou hlavicí, zdobenou třemi řadami obvodových rýh s dvojitým zahnutí jehly (*Dubský 1949, 185; Michálek - Fröhlich 1979, 45*).

116. Vlkov, okr. České Budějovice

V místě nazvaném Království skupina 11 mohyl. V literatuře uváděno jako Radonice (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 34*).

117. Vrábče, okr. České Budějovice

Na Pozděrazské pasece se nacházely původně tři halštatské mohyly, dnes zničeny (*Beneš – Michálek - Zavřel 1999, 63*).

118. Vrcovice, okr. Písek

Mohyla zničená v 19. století (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 36*).

119. Zadní Zborovice, okr. Strakonice

Na poli za obcí tři zničené mohyly. Na návrší Malá lipová skupina 9 mohyl, jedna z nich zničená, pod návrším 6 mohyl z nich také jedna zničená (*Michálek - Fröhlich 1979, 45-46*).

120. Záluží, okr. Český Krumlov

Les Kopřivna, v literatuře vedeny jako Čertyně, skupina mohyl z doby halštatské a pozdní doby laténské. Dvě z mohyl prokopány N. Woldřichem a A. Lindnerem v roce 1888 (*Michálek - Zavřel 1996, 43*).

121. Zátaví, okr. Písek

V místě „Na kozím hrádku“ se našlo 12 mohyl z větší části rozrušené. Roku 1925 Dubský jednu z mohyl zkoumá, určuje její obvod 25 metrů a výšku 1 metr. Věvec byl sestaven z větších kamenů. Pod kuzelem ze tří vrstev popelovitá vrstva se střepy z větších nádob zdobené kroužky. Nedaleko těchto mohyl další skupina 8 mohyl patrně již zničených (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 36*).

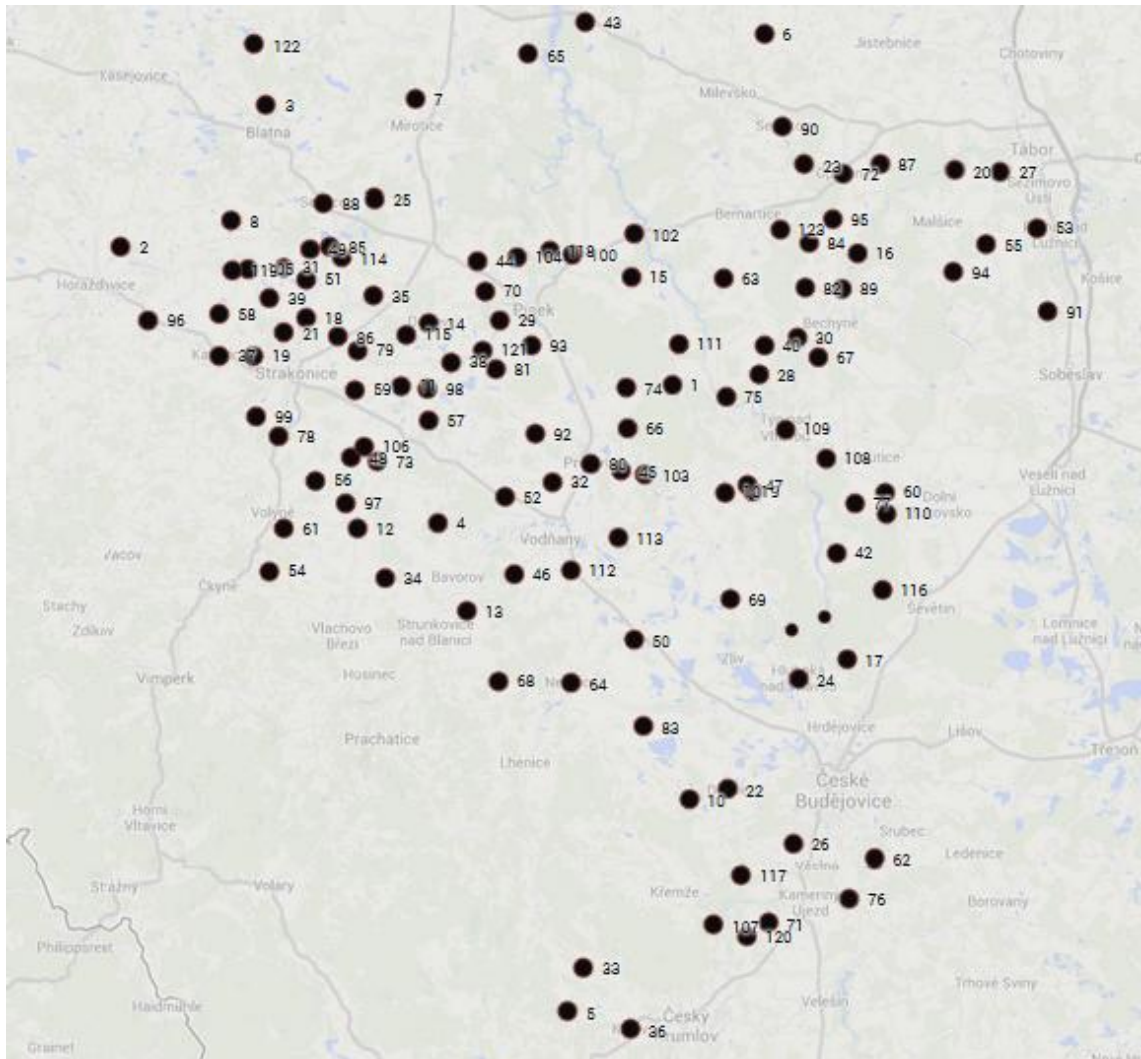
122. Závěšín, okr. Strakonice

V poloze Vyšov byla jedna mohyla, v roce 1977 mohyla nebyla ověřena (*Michálek - Fröhlich 1979, 47*).

123. Zběsice, okr. Písek

Pohřebiště o 5 mohylách v lese Březovec z doby halštatské až laténské. Ve stejné poloze samostatná mohyla z doby halštatské až laténské, dále pak skupinka 2-3 mohyl a samostatná skupina tří mohyl v poloze v lese Březovec (*Chvojka – Křišťuf - Rytíř 2009, 37*).

Mapa č. 1: Mapa lokalit ze soupisu

(Google Maps Engine)

Legenda: Čísla odpovídají lokalitám ze soupisu.

6 Nálezový inventář jihočeské mohylové kultury

Pro starší období doby halštatské je možné hrobovou výbavu rozdělit na mužskou, jejíž součástí byl meč, nůž. V ženských hrobech železný nožík a větší počet keramických nádob (Venclová a kol 2008, 79).

V mladším období pak v nejbohatších mužských hrobech můžeme nalézt součásti vozů a koňských postrojů s falérkami, hroty kopí, sekáče nebo sekeru, dále pak mužské pohřby bez vozů, ale s meči. Naopak jak v mužských tak ženských hrobech se vyskytují keramické nádoby, ozdoby a šperky, drobné zlaté předměty nebo importované bronzové nádoby. Pro nejmladší období Lt A je charakteristické rituální deformování nebo naprostá destrukce kovových předmětů. Například u mečů bylo cíleně ohýbáno a několikanásobně překládáno ostří (Venclová a kol. 2008, 140).

6.1 Keramika

V keramice je možné pozorovat odlišnosti mezi keramikou sídlištní a funerální. Většina tvarů přechází z předchozího období doby bronzové, pokračuje bez razantnějších tvarových změn do stupně Ha D1. Keramika je zdobena geometrickými vzory (Neustupný 1941, 55).

Pohřební keramika se dělí na několik základních typů (Chvojka - Michálek 2011, 79 - 80; Venclová a kol. 2008, 70):

1) Amforovité zásobnice s prohnutým hladkým hrdlem

Tyto zásobnice jsou poměrně velké a jejich rozměry se pohybují kolem 20- 40 centimetrů, výduť zaujímá největší objem v horní třetině výšky, výška hrdla je různá, ale objevuje se na něm tuhování a zdobení svislými rýhami, žlábků a důlků, Ha C- D2/3.

2) Amforovité zásobnice s prohnutým žlábkovaným hrdlem

Představuje charakteristický tvar, také jsou poměrně velkých rozměrů, stejně jako u předchozího typu mají rozměr 20- 40 centimetrů, nejširší oblast výdutě je ve dvou třetinách výšky. Žlábkování hrdla je plynulé, většinou je tvořeno širšími a

užšími žlábký. V hrobech se vyskytují 2- 4 kusy, do jejich ústí bývají vloženy koflíky, Ha C- D1 (*Chvojka - Michálek 2011, 79*).

3) Lahvovitá amfora, amfora

Její tvar se vyvinul z předchozích starších tvarů, tělo amfory se postupně stlačuje, naopak hrdlo se vytahuje do výšky, její konečná fáze pak pochází z Lt A a stává se typickou lahvovitou nádobou s čochkovitou výdutí. Na těchto amforách se objevuje rytá výzdoba do trojúhelníků, ohraničené důlky, nebo vpichy do rozetového tvaru „sluníčka“.

4) Hrncovité nádoby

Velmi jednoduchý tvar větších rozměrů 10-13 centimetrů s páskovým uchem, které je převýšeno nad okraje, objevuje se potuhování, zdobení z řádek nebo skupinek okrouhlých až trojúhelníkovitých vpichů, velmi velké hrnce se vyskytují ve variantách bez uch s vodorovnou plastickou páskou s důlky, z období Ha C- Ha D2/3.

5) Hrnky různých velikostí s jedním nebo dvěma uchy na okraji

6) Soudkovité nádoby

Jsou zcela novým tvarem, poprvé se objevující v Ha D2/3 a následně v Lt A. ve výchozím materiálu je často příměsí drcená tuha,

7) Hlubší mísovité nádoby- teriny

Vyvinula se z tvarů ze starší doby bronzové. Teriny jsou hluboké a široké misky s nízkým kuželovitým konickým nebo prohnutým hrdlem a širokým stlačeným tělem, výduť je často zdobena svislými rastrovanými pásy, někdy se nacházejí v trojúhelníkovité sestavě, Ha C- Ha D 2/3.

8) Misky a mísy různých velikostí s různě profilovanou výdutí

Misky jsou po celou dobu starší doby železné, to je tedy od Ha C- Lt A, jejich výzdoba je rytá a výjimečně malované. Můžeme je rozdělit do několika skupin (*podle: Chvojka - Michálek 2011, 79-80*):

- a) S kónicky rozevřenými rovnými nebo jen mírně klenutými stěnami a s rovnou podstavou.
- b) S oble vyklenutými stěnami a s mírně nebo silněji zataženým okrajem, s rovnou nebo jen mírně vtlačenou podstavou směrem dovnitř.
- c) S esovitě profilovaným tělem, často s důlkem ve dně- omfalem, pupkem.

- d) S ostrým lomem a s prohnutým hrdlem, stejně jako u předchozího typu se vyskytuje omfalom ve dně. Tyto misky jsou zdobeny na vnější straně svazkem svislých nebo příčných rýh a bohatou výzdobou na vnitřní straně
- e) Braubašská miska s omfalem ve dně, jejich výskyt je hlavně od počátku stupně Lt A. Tyto misky jsou již dotáčeny nebo zcela vytáčeny na kruhu.

9) Talíře

Patří k novým tvarům v keramice doby halštatské, jeho stěny jsou široce rozevřené a téměř rovné, výzdoba je hlavně na vnitřní straně.

10) Koflíky

Koflíky jsou keramika, která se vyvíjí z předchozího období, vyskytují se v Ha C – Lt A ve třech základních variantách:

- a) Ve tvaru se slabě rozevřenými stěnami a s páskovým uchem vytaženým nad okraj.
- b) S esovitě profilovaným tělem, s páskovým uchem nad okraj koflíku.
- c) S ostrým lomem a s páskovým nebo hrotitým uchem přečnívajícím nad okraj, často s důlkem ve dně (omfalem)

11) Miniaturní nádoby

Časté nálezy malých nádob o rozměrech 5-8 cm, jsou to miniatury základních používaných keramických tvarů. Mohou být interpretovány jako čerpáčky tekutin, stejně tak jako předchozí koflíky

12) Zvláštní tvary

V průběhu starší doby železné se vyskytují nezařaditelné tvary jako oválná miska na třech nožkách nebo koflíky s hrotitým dnem, propojené nádoby. V jižních Čechách se vyskytly v Boleticích a Protivíně (*Chvojka - Michálek 2011, 80*).

Výzdobnými prvky u jihočeské skupiny jsou svazky rýh a rýžek, které jsou sestavovány v zaoblený nebo hranatý (méně častý) meandr, později se objevují hustě šrafované rastrové pásy v nejrůznějších uskupeních, výzdobné prvky se vyskytují jak na vnějším tak i na vnitřním povrchu nádob a to především u misek a talířů. Stejně často se objevuje i motiv složený z malých důlků, vytvářející tak motiv sluníčka. Můžeme uvažovat o spojitosti se slunečním kultem doby bronzové.

Zdobení malováním bylo provedeno v černé, červené a velmi výjimečně v bílé barvě, sestavováno do trojúhelníků, pásů nebo poloobloučků (Venclová a kol. 2008, 70-73).

Samostatnou kapitolou keramických předmětů jsou pak jednotlivé nálezy zřejmě votivních předmětů z Burkováku u Nemějic v podobě mnoha drobných ozubených koleček, zoomorfních figurek a dalších rozličných tvarů nebo nález chřestítek ze západočeských Nynic (Venclová a kol. 2008, 70-73).

Tabulka č.2: Přehled nalezené keramiky

Lokalita	Amfora s hrdlem	Amfora s žlábký	Amforka	Hrnc	Soudkovité nádoby	Teriny	Misky					Talíř	Koflíky		
							a)	b)	c)	d)	e)		a)	b)	c)
Babín	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Boletice	-	X	-	X	-	-	X	-	-	-	-	X	-	X	-
Dobešice	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	-	-	-	X	-
Dobronice	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-
Dubné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X
Hosty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Hvožd'any	X	X	X	X	-	-	X	X	X	X	-	-	X	X	X
Chlumec	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-
Chvalšiny	-	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jamné	-	X	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-
Jeznice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Kbelnice	-	-	X	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-
Kozárovice	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Láz	-	-	X	X	X	X	-	X	-	X	-	-	-	-	X
Lékařova Lhota	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-
Leskovice	-	-	-	-	X	-	-	X	-	X	-	-	-	-	-
Lipí	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-
Malá Turná	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	X	-	-	-	-
Nemějice	X	X	-	X	-	X	X	X	-	X	-	-	-	X	-
Nuzice	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opařany	X	-	X	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Osí	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paseky	X	-	-	-	-	X	-	-	X	X	X	-	X	X	-
Plav	X	-	-	-	-	-	X	X	X	X	-	-	-	X	X
Protivín	X	X	-	X	-	X	-	-	-	-	-	X	-	X	-

Radošovice	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rataje	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rojice	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Řepeč	-	-	-	X	-	X	-	X	-	X	-	-	-	-	-
Sepekov	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	-	-	-	-	X
Skalice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Střelské Hoštice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-
Těšínov	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Třebohostice	-	-	-	-	X	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-
Údraž	-	-	X	-	-	X	X	X	X	X	-	-	X	X	-
Velká Turná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-

(Zdroj: Chvojka - Michálek 2011, 78-80)

6.2 Sklo

Nacházejí se jednotlivé korálky, jako součásti náhrdelníků (viz. Náhrdelníky). V mladším období Ha D2/3- Lt A se začínají vyskytovat ve větším počtu, ale také se objevují velmi vzácné modré skleněné kroužky, ze stočené skleněné tyčinky. Nedá se dokázat jejich místní původ, proto se uvažuje o importu. Analýzy to také potvrzují, pocházejí z oblasti sklářských dílen ve středomoří, původ skleněných kroužků je kladen do oblasti západní Evropy (Michálek 2007, 62). Zajímavostí je i zlomek nádoby tzv. Aryballos ze Strakonice, jehož původ je kladen do východostředomořské oblasti (Trefný – Korený - Frána, 2012, 325).

6.3 Zbraně

6.3.1 Meče

Jedním ze zástupců této skupiny je dlouhý železný meč, který může být jako v případě nálezů v Nynicích s trnem nebo jazylkovitou rukojetí z Dolan. Protivínský meč patří do skupiny Mindelheim (Venclová a kol. 2008, 73). Jihočeské železné meče můžeme řadit do stupně Ha C (Venclová a kol. 2008, 73). Díky neodborným nearcheologickým zásahům vznikají nejasné nálezové situace a samotná fragmentace

jihočeských mečů způsobuje, že nelze naprosto přesně datovat ani typově vyhodnotit jednotlivé nálezy.

Mimo železné meče se objevují ještě bronzové meče, obvykle s lichoběžníkovitým zakončením rukojeti, bronzový nalezený meč z Týna nad Vltavou-Jarošovic patří do tzv. Bubesheim typu (*Venclová a kol. 2008, 73*).

6.3.2 Hroty kopí- oštěpů

Do zbraní řadíme i nálezy železných hrotů kopí nebo oštěpů, nalezených v Babinách u Horaždovic nebo na lokalitě Dobeš okres Písek (*Dubský 1949, 185 - 186*). Kopí můžeme nalézat ve dvou variantách. První je hrot kopí s užším listem a kratší tulejkou a druhou variantou je pak delší hrot s užším profilovaným listem a delší tulejkou (*Chvojka- Michálek 2011, 81*).

6.3.3 Sekáče

Sekáče v Ha D2/3 nahrazují meče a stejně jako kopí se vyskytují ve dvou variantách: s rovným nebo prohnutým hřbetem a výrazněji tvarovanou rukojetí. V hrobech se většinou nacházejí společně s meči nebo oštěpy. Nález máme z mohyly z Řepče (*Chvojka- Michálek 2011, 81*).

6.3.4 Sekery

Sekery je možné rozdělit do tří skupin. První skupina jsou sekery s postranními křídélky z období Ha C-D1 ze Zlivic, druhým typem jsou sekery s čtyřhrannou tulejkou z Ha C- Lt A také ze Zlivic a posledním typem je pak sekera s příčným otvorem skytsko- thráckého charakteru ze Skalice z Ha D – Lt A (*Chvojka - Michálek 2011, 81; Píř 1900, 17-18*).

6.3.5 Nože

Nože byly užívány po celou starší dobu železnou a to hlavně jako předměty denní potřeby. V hrobech jsou přiloženy k mísám s částmi vepře nebo jiné potrawy (*Chvojka - Michálek 2011, 81; Pič 1900, 19*).

6.4 Součásti vozu

Z vozů se nacházejí železné ráfy dřevěných kol ze čtyřkolových nebo dvoukolových vozů, jedná se o železné pásky s často zachovanými hřeby k upevnění nález máme z mohyly II/ 1899 v Opařanech. Zákolníčky mohou být nalezeny ve dvou typech a to s očky, s kroužkovými závěsky a otvorem v tyčince. Druhým typem jsou pak zákolníčky s plochou půlměsícovitou hlavou s kroužkovými závěsky. Samozřejmě součástí vozů pak je kování, hřebíčky a bronzové zdobné aplikace, bronzové hřebíčky nalezeny v mohyle II/ 1899 v Opařanech (*Pič 1900*).

6.5 Součásti koňského postroje

6.5.1 Uzdy a udidla

Nejčastěji se vyskytují uzdy dvojdílné, spojené očky a hladkou tyčinkou, opatřené volnými hladkými kroužky nebo s kolíčky, které sloužili k upevnění řemení. V mladším období se vyskytují uzdy ve tvaru písmena U (*Chvojka – Michálek 2011*).

6.5.2 Faléry a falérky

Jde o nálezy kruhového tvaru, vyskytující se ve dvou variantách. Menší falérky zdobené rytou nebo vybějenou výzdobou, ojediněle se soustřednými žlábkami a vybějenými body na obvodu, spadají do období Ha D2- Ha D2/3. Větší faléry jsou pak zdobeny kruhovou výzdobou a spadají do Lt A (*Chvojka – Michálek 2011*).

Další přirozenou součástí jsou pak různé knoflíkovité návlečky z Hvožd'an nebo Sepekova, různé prolamované kování z Radětic a různé kroužky ze železa nebo bronzu (Chvojka - Michálek 2011, 82).

6.6 Šperky

6.6.1 Jehlice

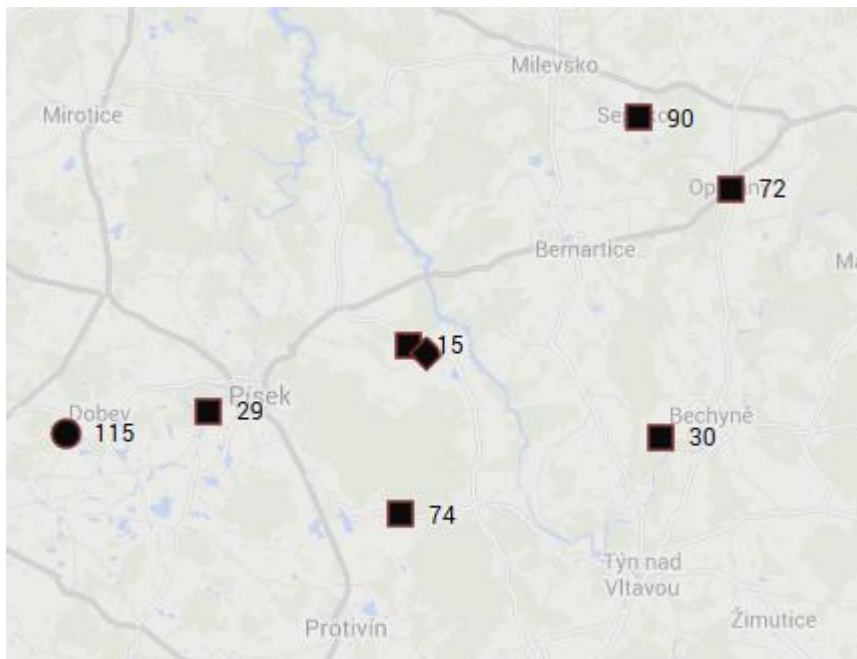
Jejich používání je omezeno nástupem nového oděvního spínadla a to sponami. Proto jejich počet v období Ha C –Ha D2/3 výrazně klesl. Přesto je můžeme dělit do tří skupin. Skupina jedna s labuťkovitou s rýhovanou nebo miskovitě prohloubenou plochou hlavicí z lokality Vítkov (Chvojka - Michálek 2011, 82). Druhým zástupcem jsou jehlice s plochou hlavicí, která může být příčně rýhovaná nebo hladká, na krčku s vývalkou nebo bez ní z mohyl v Opařanech a Sepekově. Posledním typem jehlic je jehlice s železnou kruhovitou hlavicí z Hvožd'an (Chvojka – Michálek 2011, 82).

Tabulka č.3: Přehled nalezených jehlic

Lokalita	Labuťkovitá	S plochou hlavicí	S železnou kruhovou hlavicí
Dobešice	-	X	X
Hvožd'any	-	X	-
Opařany	-	X	-
Paseky	-	X	-
Písek	-	X	-
Sepekov	-	X	-
Vítkov	X	-	-

(Zdroj: Chvojka - Michálek 2011)

Mapa č.2: Jehlice

(Google Maps Engine)

Legenda: ● labuťkovitá; ■ s plochou hlavicí; ◆ s železnou kruhovou hlavicí

6.6.2 Náhrdelníky

Náhrdelníky jsou složeny ze skleněných korálků, které mohou být kulovité nebo ploché, hlavně z modrého nebo zeleného skla. Objevují se i modré korálky s bílou vlnitou vložkou, vyskytují se po celé trvání starší doby železné nebo jsou náhrdelníky složeny z jantarových korálků a ty jsou nejčastěji soudečkovitého nebo bochníčkovitého tvaru. Někdy jsou nalezeny korálky kruhového tvaru. Ty se vyskytují od Ha D1- Ha D2/3.

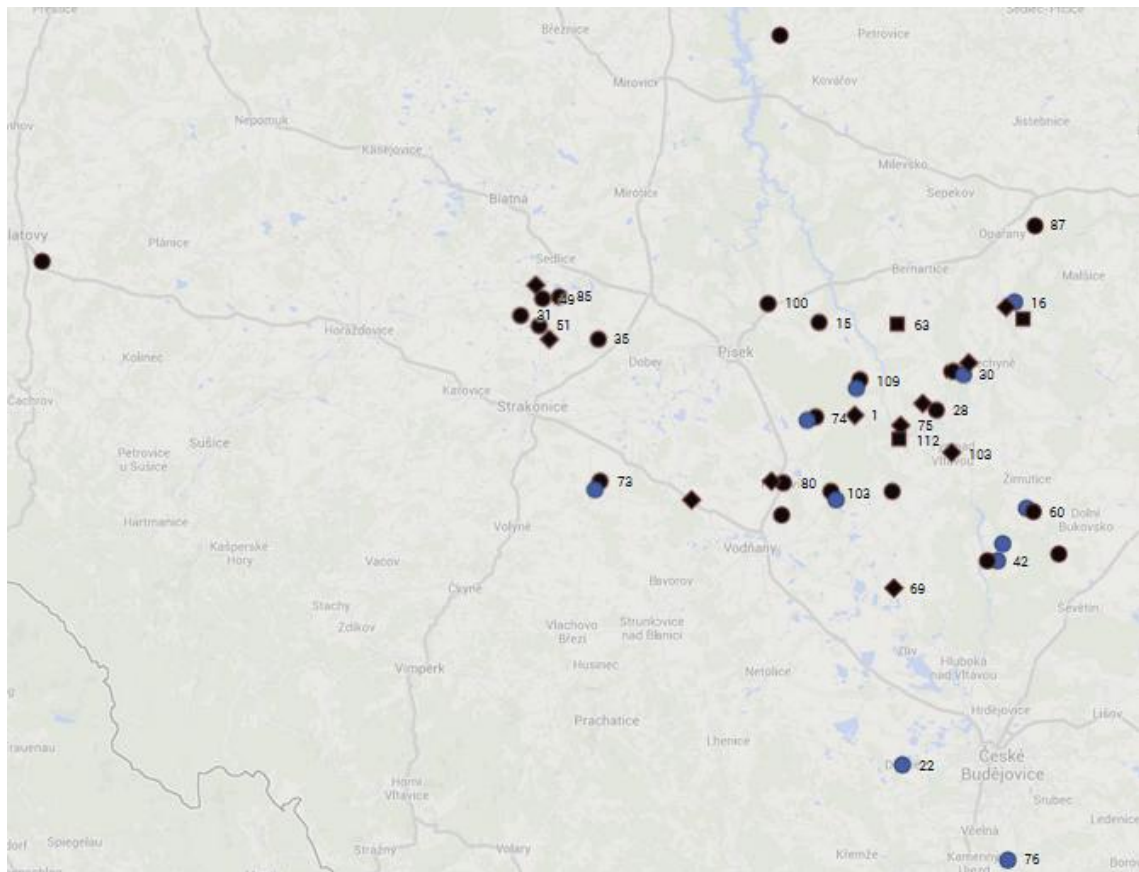
Řetízky spíše sloužili jako ozdoby oděvů, v jednom z případů se skládal ze 7 kroužků se zavěšeným jantarovým korálkem, jak to bylo v případě mohyly v Dobřanech a v druhém případě pak ze 3 kroužků větších a jednoho menšího (*Chvojka - Michálek 2011, 82 - 84*).

Tabulka č.4: Přehled šperků na krk

Lokalita	Náhrdelníky		Řetízky	Nákrčníky
	Sklo	Jantar		
Albrechtice nad Vltavou	-	-	-	X
Dobešice	X	-	-	-
Dobronice	-	X	X	X
Dubné	-	X	-	-
Hosty	X	-	-	X
Hroznějovice	-	X	-	-
Hvožd'any	X	X	-	X
Chrást'ovice	X	-	-	-
Jemnice	X	-	-	-
Klučenice	X	-	-	-
Kostelec	X	X	-	-
Láz	X	-	-	X
Leskovice	X	-	-	X
Milenovice	X	-	-	-
Nemějice	-	-	X	-
Olešník	-	-	-	X
Paračov	X	X	-	-
Paseky	X	X	-	-
Pašovice	-	-	-	X
Plav	-	X	-	-
Pořežánky	X	X	-	-
Protivín	X	-	-	X
Radonice	X	-	-	-
Rojice	X	-	-	-
Řepeč	X	-	-	-
Skočice	-	-	-	X
Sobětice	X	-	-	-
Svatonice	X	-	-	-
Temelín	X	-	-	-
Těšínov	X	X	-	-
Týn nad Vltavou	-	-	-	X
Údraž	X	X	-	-
Újezd	-	-	X	-

(Zdroj: Chvojka - Michálek 2011)

Mapa č. 3: Šperky na krk

(Google Maps Engine)

Legenda: ● sklo; ● jantar; ■ řetízky; ◆ nákrčníky

6.6.3 Nákrčníky

Jde o kruhové šperky s několika variantami zakončení: s rovnými konci, nebo s kuličkami či s háčkem a očkem k uchycení. Jako u turbanů nebo náramků jsou zdobeny rytou geometrickou výzdobou a kombinovány s vybíjenými koncentrickými kroužky.

Nákrčníky s rovnými konci můžeme datovat do období Ha C- Ha D1. Naopak s kuličkami na koncích můžeme označit jako mladší a jsou datovatelné do období Ha D2/3- Lt A. Nalezeny byly v mohyle v Dobronicích nebo Hvožd'anech (*Chvojka - Michálek 2011, 82 - 84*).

6.6.4 Nánožní kruhy

Také se jedná o kruhový šperk, který mohl být stejně jako v mohyle v Křenově masivní, sedlovitě prohnutý s rytou geometrickou výzdobou. Nebo se můžou objevovat kruhy většího průměru s rytou geometrickou výzdobou (*Chvojka - Michálek 2011, 83*).

6.6.5 Náramky

Náramky se vyskytují v mnoha variantách například (*rozdělení podle: Chvojka - Michálek 2011, 82 - 84*):

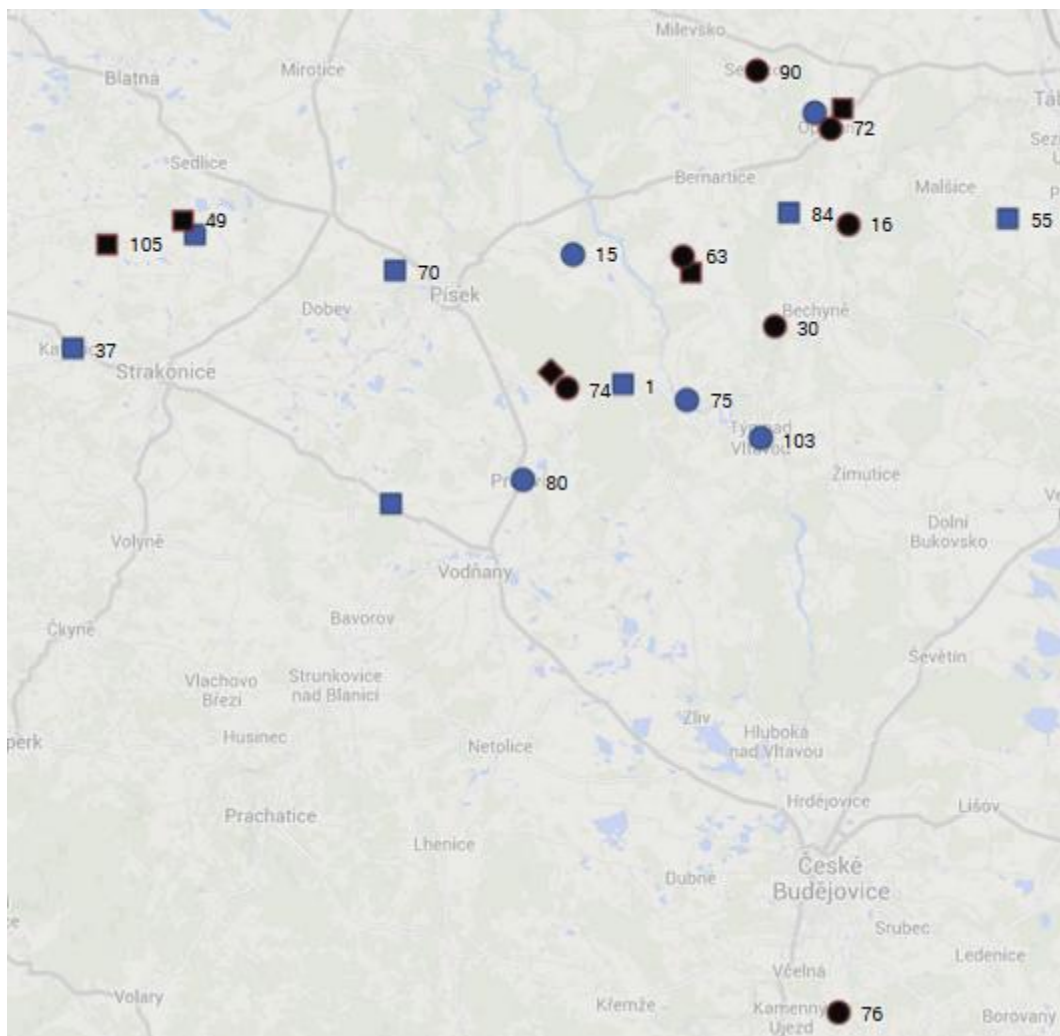
- 1) Náramky z tyčinek s kruhovitým nebo oválným až kosočtverným průřezem. S rovnými přitaženými konci, někdy se vyskytují se zeslabenými konci. Mohou být s rytou výzdobou z příčných rýžek, které jsou datovány do Ha C – Ha D2/3 a pokud jsou do nich ještě vybijeny soustředné kruhy řadíme je do období Ha D2/3- Lt A nebo se vyskytují zcela hladké.
- 2) Melounovité, lité s příčným členěním žebírky a žlábků, Ha D1- D2).
- 3) Náramky z ploché pásky s podélnými žebírky a žlábků, Ha D2/3.
- 4) Plechové duté náramky s bohatou rytou výzdobou nebo s příčnými plastickými žebírky po celé délce náramku, Ha D2/3.
- 5) Manžetovité náramky z tenkého plechu s příčnými plastickými žlábků mezi žebírky a s vytepanými koncentrickými kroužky, tento typ náramků můžeme řadit do Ha D1- D2.

Tabulka č. 5: Přehled náramků

Lokalita	Náramky				
	Z tyčinky	Melounovité	Z ploché pásky	Plechové duté	Manžetovité
Albrechtice nad Vltavou	-	-	-	X	-
Dobešice	-	X	-	-	-
Dobronice	X	X	-	-	-
Hvožd'any	X	-	-	-	-
Katovice	-	-	-	X	-
Láz	-	-	X	X	-
Maršov	-	-	-	X	-
Nemějice	X	-	X	-	-
Oldřichov	-	-	-	X	-
Opařany	X	X	X	-	-
Paseky	X	-	-	-	X
Pašovice	-	X	-	-	-
Plav	X	-	-	-	-
Protivín	-	X	-	-	-
Rataje	-	-	-	X	-
Sepekov	X	-	-	-	-
Skočice	-	-	-	X	-
Třebohostice	-	-	X	-	-
Týn nad Vltavou	-	X	-	-	-
Datace	Ha C- Ha D2/3	Ha D1- D2	Ha D2/3	Ha D2/3	Ha D1-D2

(Zdroj: Chvojka - Michálek 2011)

Mapa č. 4: Náramky

(Google Maps Engine)

Legenda: ● z tyčinky; ● melounovité; ■ z ploché pásky; ■ plechové duté; ◆ manžetovité

6.6.6 Pásové zápony

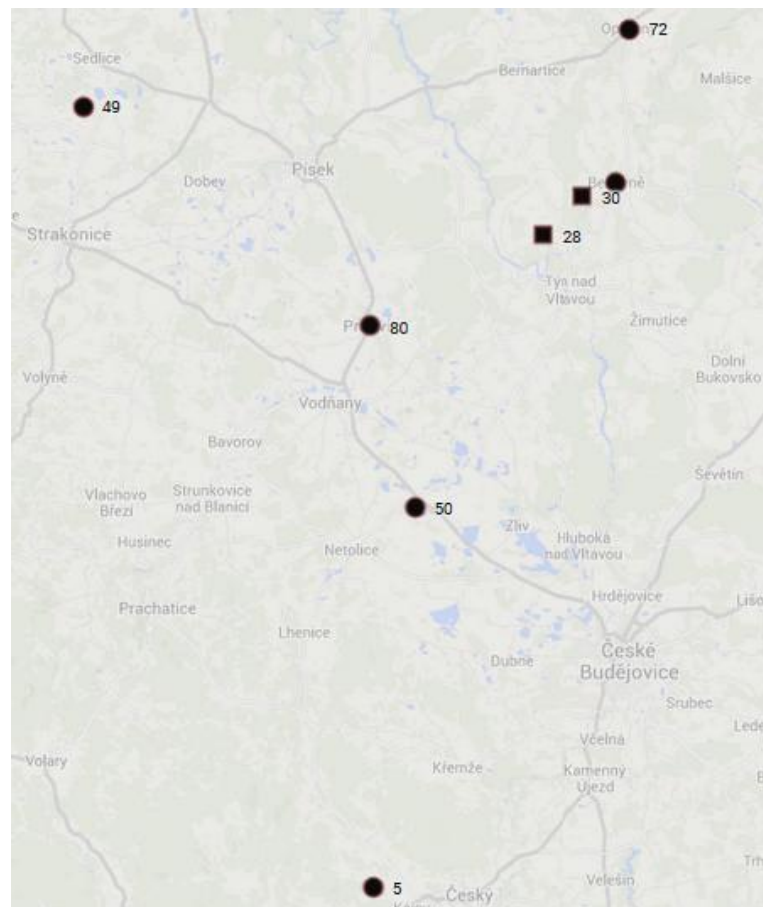
V současné době jsou známy jen dva základní typy. První jsou zápony obdélného tvaru s rozeklanými konci a s háčkem k upevnění, vyrobené z bronzu nebo železa. Druhým typem je zápona ze železa s rombskou až kosočtvernou středovou destičkou v mladším období Lt A jsou nahrazeny prolamovanými trojúhelníkovitými záponami zdobené florálním motivem (Chvojka - Michálek 2011, 82 - 84).

Tabulka č. 6: Přehled pásových zápon

Lokalita	Obdélná podlouhlá	Železná s kosočtvercovou destičkou
Bechyně	X	-
Boletice	X	-
Hosty- Hladná	-	X
Hvoždany	-	X
Láz	X	-
Lékařova Lhota	X	-
Opařany	X	-
Protivín	X	-

(Zdroj: Chvojka - Michálek 2011)

Mapa č.5: Výskyt pásových zápon

(Google Maps Engine)

Legenda: ● obdélná podlouhlá; ■ železná s kosočtvercovou destičkou

6.6.7 Spony

Podobně jako v případě jehlic se vyskytují ve třech variantách (*podle: Chvojka - Michálek 2011, 82 - 84*):

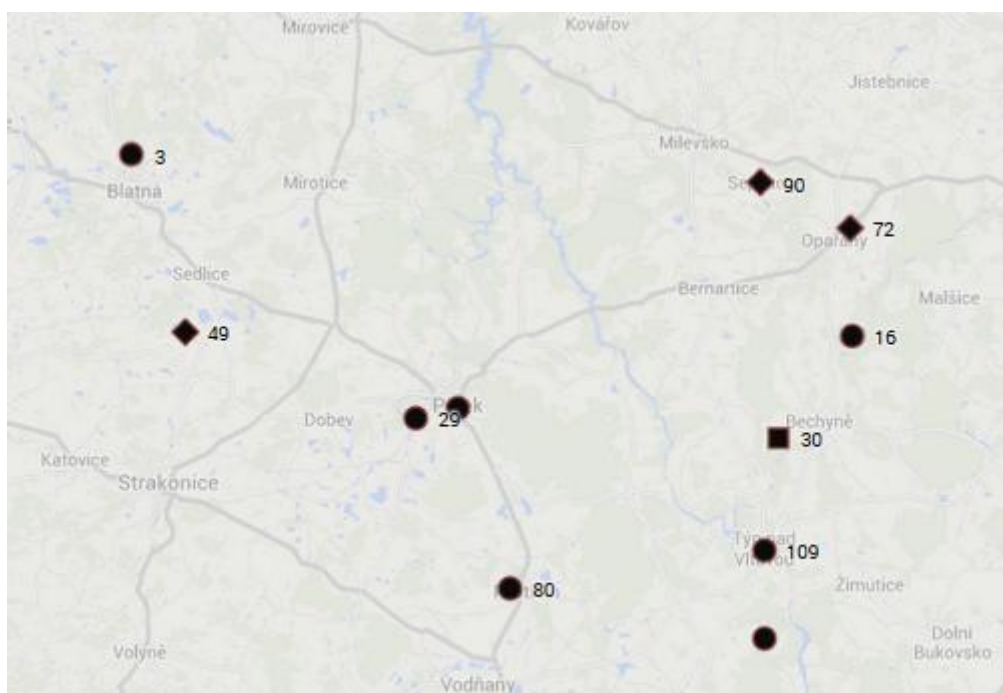
- 1) Čtyřspirálovitá spona
- 2) Spona Bubínková nalézá se nejen v mohylách, ale i v plochých žárových hrobech.
- 3) Spona se zdobenou patkou, stejně jako v předchozím případě byla nalezena v obou typech hrobů starší doby železné.

Tabulka č. 7: Přehled spon

Lokalita	Spona čtyřspirálovitá	Spona bubínková	Spona se zdobenou patkou
Bezdědovice	X	-	-
Dobronice	X	-	-
Hradiště	X	-	-
Hvožd'any	-	X	-
Láz	-	-	X
Litoradlice	X	-	-
Opařany	-	-	X
Písek	X	-	-
Protivín	X	-	-
Sepekov	-	-	X
Týn nad Vltavou	X	-	-
Datace	Ha D1	Ha D2	Ha D2-D2/D3

(Zdroj: Chvojka - Michálek 2011)

Mapa č. 6: Spony

(Google Maps Engine)

Legenda: ● čtyřspirálovitá; ■ bubínková; ◆ se zdobenou patkou

6.6.8 Turbany

Je jedním z nejvýraznějších šperků a prvků v pohřební výbavě halštatské mohylové kultury v jižních a západních Čechách.

Turbany můžeme rozdělit na dvě hlavní skupiny. První je tvořena velkými bronzový kruhy, vytepanými ze stočeného plechu, s konci u sebe. V průřezu budou tvořit písmeno „C“. v této skupině je dále můžeme dělit podle velikosti :

- A) Kruhy s výškou pohybující se kolem 9- 13 centimetrů, o průměru 17- 23 centimetrů, jejich vnější povrch je rozdělen svazky příčných rytých čar do několika polí, většinou 4 – 8, v polích se opakuje složitý lineární ornament složený ze souběžných svazků úhlopříčných čar, které se různě proplétají a ve volných prostorech (polích) se střídá svislé šrafování a seskupení do kosočtverců a trojúhelníků, se středy vyplněnými soustřednými kroužky (Šaldová 1957, 678).

B) Druhé bronzové kruhy jsou nižší, jejich výška se pohybuje pouze kolem 5- 6 centimetrů, ale naopak mají větší průměr než předešlé turbany 22- 26 centimetrů. Jejich konce mají někdy v průřezu kosočtverný tvar. Vnější plocha je rozdělena a ozdobena velmi podobně jako u vyšších turbanů. Rozdílem je zdobení koncových polí, které je zpravidla sestaveno z koncentrických kroužků v kombinaci se šrafovanými trojúhelníky nebo kosočtverci podle podélného žebra, které je důsledkem neobvyklého kosočtverného průřezu na koncích turbanu (*Šaldová 1957, 678*).

Oba typy turbanů mohly být součástí většího celku souboru kruhů, u kterých lze předpokládat, že byly používány jako nákrční, náramenní nebo nánožní ozdoby. Byly vytvořeny z duté rourky o průřezu 1- 2 cm nebo z masivní lité tyčinky a průřezu 1 centimetr. Vyskytují se na nich stejné výzdobné prvky a jsou i velmi podobně členěny. Takovéto ozdoby byly častější a snad i běžnějším vybavením halštatských mohyl (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Bolešiny, okr. Klatovy

Ojedinelý nález jednoho turbanu. Turban měl v průměru 16 centimetrů a poměrně malou výšku pouze 7 centimetrů. Zdobení bylo rozděleno na 6 polí, vyplněnými lineárními úhlopříčkami, průřez turbanem je do tvaru písmene „C“ (*Chytráček 2007, 250*).

Červený Hrádek, okr. Plzeň

Nález tří orbou poškozených mohyl z roku 1931, kdy se v mohyle č. 2 našly ve středu dva velké turbany uložené ve vzdálenosti 40 centimetrů od sebe. Pod jedním z nich byl zlomek nespálené loketní a vřetení kosti (*Šaldová 1957, 679*). Kolmo na turbany byly uloženy dvě skupiny třmenových náramků po sedmi kusech, z litých bronzových tyčinek. Jejich horní a dolní plošky jsou rovně zbroušeny. Devět z nich bylo zdobeno příčnými rýhami hustě vedle sebe. Zbylých pět je zdobeno třemi podélnými rýhami a dvěma skupinami příčných rýžek na koncích (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Nalezené turbany jsou ze silného bronzového plechu s konci u sebe, v průřezu „C“. Turbany jsou rozděleny třemi skupinami svislých šrafovaných čar na 6 polích, uvnitř

jednotlivých polí je ze svazků čar vytvořen kosočtverec. Svazky čar, které jsou rovnoběžné s kosočtvercem vytvářejí trojúhelníky, které spolu se středem kosočtverce jsou zdobeny soustřednými kroužky. Jejich výška je 11 centimetrů a průměr 24 centimetrů (*Šaldová 1957, 681*). Proto bychom je mohly zařadit díky výšce a jich průřezu do skupiny první skupiny (A).

Doběšice, okr. Písek

Zde byl nalezen žárový pohřeb pod mohylou, bylo nalezeno několik nádob, 2 široké náramky s příčnými žebry, bronzová jehlice s profilovanou hlavicí a dvě části dutých kruhů o přibližném průměru 14 centimetrů (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Dolní Nerestce, okr. Písek

Opět šlo o náhodný nález dvou turbanů. Výška 7 centimetrů a průměr 20 centimetrů, v horní části byly zdobeny šrafovanými trojúhelníky a kosočtverci kombinovanými se soustřednými kroužky. Můžeme je zařadit do druhé skupiny (B) (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Hradiště u Kasejovic, okr. Plzeň- jih

V plochých žárových hrobech se našly pouze zlomky bronzového plechu, zdobených rytými svazky čar, můžeme se domnívat, že šlo o turbany. Mimo tyto zlomky v hrobech byly nalezeny 2 korálky a pět bronzových třmenových náramků (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Hvožd'any, okr. Tábor

V mohyle číslo 17 na úrovni pod kamenným kuželem byl nalezen turban, rozdělený na několik polí, které byly vyplněny rytou lineární výzdobou, výška 8- 9 centimetrů, průměr 20 centimetrů, zařadila bych je do první skupiny (A) (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Jemnice, okr. Strakonice

V rozrušené mohyle byly nalezeny 2 bronzové turbany, 5 modrých skleněných korálků a tři fragmenty dutého kruhu z bronzu, zdobeny kosočtverci a soustřednými kroužky a zlomek bronzové spony (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Koloměřice, okr. České Budějovice

Zlomky turbanu s lineárním zdobením, byly nalezeny v rozrušené mohyle (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Křtěnov, okr. České Budějovice

Bronzový turban ze skupiny mohyl s výškou 9 centimetrů, průměrem 22 centimetrů. Podle rozměru bych je zařadila do druhé skupiny menších, ale širších turbanů (B) (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Litoradlice, okr. České Budějovice

Zlomky tří turbanů, zdobených šachovnicovitými vzory v polích, složených z obdélníků a soustředných kroužků, trojúhelníků a kosočtverců. První turban výška 7,4 centimetrů a průměr 19 centimetrů, jedná se o 15 zlomků, druhý turban je ze dvou kusů, jeho výška je 8 centimetrů a průměr 19 centimetrů a u posledních čtyř vzorků je změřitelná jen výška 6,8 centimetrů (*Šaldová 1957, 684*).

Lučice, okr. Klatovy

Zde byl nalezen dutý šperk kruhového tvaru z bronzu, vnější průměr je 18,5 centimetrů, tím se řadí do skupiny (A) a vnitřní pak 14,6-15 centimetrů, ve spodní části má kosočtvercový průřez na koncích opět přechází do kruhového, na sobě má rytou geometrickou výzdobu, rozdělenou do 11 polí, které jsou odděleny čtyřmi rýhami ve svazku. Linie vytváří pásy, kosočtverce, trojúhelníky krokvice, některé ze vzniklých trojúhelníků, jsou vyplněny hustým šrafováním, na čtyřech polích na konci nákrčníku jsou pak vybité soustředné malé kroužky, dále se našly dva duté nánožníky, kdy první má vnější průměr 13-13,3 centimetrů s oválným průřezem těla, výzdoba se nezachovala na vnějším obvodu. V zachovaných částech je výzdoba rozdělena do šesti polí, které jsou rozděleny trojicí příčných pásů ze tří rytých linií, lineární ornament je pak sestaven do trojúhelníků a krokvic. Druhý nánožník má vnější obvod 13 x 12 centimetrů, protože je mírně deformovaný, výzdoba je shodná jako s předchozím nánožníkem (*Chytráček 2007, 248*).

Maršov, okr. Tábor

V mohyle s kostrovým pohřbem byly nalezeny zlomky dvou dutých turbanovitých kruhů, zdobené kosočtverci s centrickými kroužky a úhlopříčnými pásy, duté tepané náramky s příčným žlábkováním a 2 malé lité kroužky (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Nemějice , okr. Písek

V jedné z halštatských mohyl byl nalezen turban s rýhovaným zdobením spolu se známým závěsem se čtyřmi ptáčky (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Opařany, okr. Tábor

Nejistý nález zlomků z mohyly. Spíše jde o zlatý tepaný pás (*Šaldová 1957, 684*).

Paseky, okr. Písek

V mohyle č. 2 pod plochými kameny byl nalezen dutý turbanovitý kruh, spolu se dvěma laténskými náramky, které byly ozdobeny rýhováním a kroužky, zlomky železné spony a železný nůž, tenký rýhovaný náramek a modrý korálek (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Plav, okr. České Budějovice

Skupina mohyl, kdy v mohyle číslo 4 byly nalezeny ve středu dva turbany o průměru 23- 26 centimetrů a výšce 6 centimetrů, s konci kosočtvercového průřezu, tímto je můžeme zařadit do druhé skupiny (B). Turbany byly zdobeny koncentrickými kroužky, úhlopříčnými svazky čar vytvářející kosočtverce nebo složitý vzor. Mezi turbany byly nalezeny zbytky kůže a nespáleného dřeva, kromě turbanů byly nalezeny ještě 4 úzké náramky, žlutý skleněný korálek, v obvodu mohyly byla nalezena malá miska a ve středu pak větší miska (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Podboří , okr. Tábor

Zlomek bronzového plechu s přímočarým rýsováním a koncentrickými kroužky, původně možná z turbanu (*Šaldová 1957, 686*). Dále nalezena vroubkovaná cista.

Sepekov, okr. Tábor

Ze skupiny mohyl je důležitá mohyla číslo 5, kde byl nalezen rozpadlý turban, zdobení jednotlivých ploch bylo svazky úhlopříčných čar, koncentrickými kroužky a třemi pásy klikatek šrafovaných do stromečku (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Rataje, okr. Tábor

Při povrchových sběrech byly nalezeny a následně dohledány detektorem kovu zbytky bronzového turbanu, pravděpodobně pocházejících ze zcela rozrušené mohyly. Sedmnáct zlomků většího turbanu s výzdobou na celé vnější ploše těla turbanu složené z ryté geometrické výzdoby. Čtyři zlomky na sobě nesou znaky reparace a na jednom zlomku se dokonce dochoval reparační plíšek se dvěma nýty. Takováto oprava byla v době halštatské zřejmě běžná jak dokládají i další nálezy z okolí Strakonice (*Fröhlich – Michálek - Jiřík 2011, 135 a 140*)

Rovná, okr Strakonice

V kostrovém hrobě, byly nalezeny dva turbany u lebky kostry. Turbany jsou ve spánkové části tenčí a na temeni hlavy naopak širší, větší z turbanů měřil na výšku 5 centimetrů a jeho průměr je 21,7 - 22 centimetrů, řadila bych ho do druhé skupiny (B), jeho plášť je zdoben trojúhelníky a obdélníky spolu s koncentrickými kroužky. Menší z turbanů má průměr 16,5 - 17 centimetrů, jeho jednotlivá pole jsou zdobena lineárně-úhlopříčným ornamentem. Jeho průměrem bych ho zařadila do první skupiny, skupiny turbanů s menším průměrem (A) (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Rybova Lhota, okr. Tábor

Dva zlomky turbanů zdobené lineárním vzorem, pocházející z plochých žárových hrobů (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Sedlice, okr. Strakonice

Mohyla s kostrovými pohřby, v ní byly nalezeny turbany, zdobené rýsováním, mřížkování a koncentrickými kroužky, bez přesnějších rozměrů (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Semice, okr. Písek

V roce 2009 bylo předáno Prácheňskému muzeu 47 zlomků a o rok později dalších 6 zlomků bronzového turbanu, které byly nalezeny pomocí detektoru kovů. Zlomky ze zdobeného těla turbanu, se zesílenými konci a středovou částí, rozlámání a deformace byla pravděpodobně provedena už v pravěku. Turban má vysoký průřez tvaru písmene „C“, které ho řadí do první skupiny (A), je zdoben v pěti polích rytou geometrickou

výzdobou, vnější průměr má asi 20,5 centimetrů, výška je pak 9,5 centimetrů (*Fröhlich – Michálek - Jiřík 2011, 136*).

Skalice, okr. Tábor

Vedlejší pohřeb v mohyle s částmi vozu, cistou a bronzovou mísou. V obvodu byla uložena nižší nádoba se spálenými kůstkami a zlomky turbanu, zdobenými soustřednými kroužky a svazky čar (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Střelské Hoštice, okr Strakonice

Na této lokalitě se našli 4 turbany a zlomky pátého, dva turbany měly stejné rozměry: průměr 23 centimetrů, výška 13,5 centimetrů se stejnou lineární výzdobou, dva nižší turbany o průměru 24, 5 centimetrů a výšky 7, 5 centimetrů, jejich konce jsou ztepány do průřezu ve tvaru kosočtverce. Jsou zdobeny kombinací vodorovných a svislých svazků čar, kosočtverců a trojúhelníků, koncentrickými kroužky. Podle výšky první dva řadíme do první skupiny (A), dva menší pak do druhé skupiny (B) (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Třebohostice, okr. Strakonice

V rozrušené mohyle byly nalezeny dva turbany se třemi kosočtverci z rytých čar v jednotlivých polích, průměr 14,5 - 15 centimetrů, výška 5,6 - 6 centimetrů (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Údraž, okr. Písek

V jedné z mohyl ležely u žárového pohřbu dva duté rozlámané bronzové kruhy, v obou kruzích byly zbytky ramenních kostí. Kruhy měly průměr 14 centimetrů a výšku 4 - 5 centimetrů, pouze jejich vrchní 2/3 byly zdobeny svazky svislých rýh a ve třech polích pak dvojitou řadou krokvic (*Šaldová 1957, 688*).

Vrcovice, okr. Písek

V mohyle byly nalezeny dva turbany, zachován zůstal jen jeden o průměru 20- 20, 5 centimetrů a výškou 11 - 11,5 centimetrů, výzdoba je v osmi polích s lineárně-úhlopříčným ornamentem. Podle své výšky patří do první skupiny (A) (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Zadní Zborovice, okr. Strakonice

Zlomky dutého kruhu, zdobeného soustřednými kroužky (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Zbonín- Ochoz, okr. Písek

Turban zdobený lineárně úhlopříčnou výzdobou (*Šaldová 1957, 689*).

Žakava- Svareč, okr. Plzeň- jih

Roku 1879 v mohyle č. 10 vykopal F. X. Franc tepaný turban se zbytky lebeční kosti a zubů, turban byl na jednom místě opravovaný železnými nýty, na výšku měl menší 8 centimetrů a průměru 25,6 - 26 centimetrů, který ho řadí do druhé skupiny (B). Je rozdělen na 6 polí, krajová pole jsou vyzdobeny obdélníčky a koncentrickými kroužky, vnitřní pole jsou pak vyplněna lineárním úhlopříčným ornamentem (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Žakava- Varta, okr. Plzeň- jih

Roku 1870 vykopán orbou jeden turban, bohužel se ztratil. F. X. Franc na místě nachází jen zlomky z turbanu, které byly zdobeny koncentrickými kroužky a lineárním ornamentem (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

Turbany patří do skupiny halštatských kruhovitých šperků. Jejich používání je v jižních Čechách přibližně datováno do stupně Ha C- Ha D2/3 s přechodem do Lt A. V bohatých hrobech s vozy se vyskytují ve skupinách 2, 3 nebo 6 exemplářů (*Chvojka - Michálek 2011, 84*). Důkazy jejich reparace, dokazují jejich časté užívání a svědčí o jejich velké hodnotě, samotné turbany nemohou dokazovat zámožnost majitele, ale ostatní milodary, které je provázejí, vypovídají o význačnějším postavení zemřelého člověka (*Šaldová 1957, 694*). Rozšíření turbanů mimo jižní Čechy je ojedinělé například na území bylanské kultury v Litoměřicích, které měly velmi podobnou výzdobu jako turbany z Červeného Hrádku, průměr 25 centimetrů a výška 10,5 centimetrů. Dalším nálezem jsou pak dva turbany z Prahy- Střešovice- Hubálka, které se našly na nohou kostry a byly zdobeny trojúhelníky, mřížkou a svazky svislých čar, měly menší výšku pouhé 4 centimetry a průměr 12 - 13 centimetrů. Masivnost a velikost u některých exemplářů v Evropě vylučuje jejich běžné denní nošení (*Šaldová 1957, 678 – 689*).

J. L. Píč klade původ českých turbanů do oblasti švýcarských nákolních osad z doby bronzové (Šaldová 1957, 695). V Rakousku a Bavorsku se naopak vyskytují plně lité kruhy, zdobené koncentrickými kroužky, které A. Mahr považuje za mladší varianty vyvinuté z otevřených českých turbanů. Turbany se tedy v českých mohylách objevují zcela bez předchozího vývoje, ale i bez přímých analogií a souvislostí s jinými kulturami. Svou vlastní lineární výzdobou tvoří specifickou skupinu mezi ostatními kulturami halštatské doby (Šaldová 1957, 969).

K prvním výskytům dochází během rozkvětu halštatských mohyl HaC- HaD (Šaldová 1957, 696).

Tabulka č. 8 : Rozdělení turbanů

Lokalita	Průměr v cm	Výška v cm	Průřez „C“	Průřez „D“	Skupina A	Skupina B	Zlomky	Bez zařazení
Bolešiny	16	7	X	-	X	-	-	-
Červený Hrádek	24	11	X	-	X	-	-	-
Doběšice	14	-	-	-	X	-	-	-
Dolní Nerestce	20	7	-	-	-	X	-	-
Hradiště u Kasejovic	-	-	-	-	-	-	X	-
Hvožd'an y	20	8-9	-	-	X	-	-	-
Jemnice	-	-	-	-	-	-	-	X
Křtěnov	22	9	-	-	-	X	-	-
Litoradlice	19	7,4	-	-	-	-	X	-
	19	8	-	-	-	-	X	-
Lučice	18,5	-	-	X	X	-	-	-
Maršov	-	-	-	-	-	-	X	-
Nemějice	-	-	-	-	-	-	-	X
Opařany	-	-	-	-	-	-	X	-
Paseky	-	-	-	-	-	-	-	X
Plav	23-26	6	-	X	-	X	-	-
Podboří-Hanov	-	-	-	-	-	-	X	-
Rataje	-	-	-	-	-	-	X	-
Rovná	21,7-22	5	-	-	-	X	-	-
	16,5-17	-	-	-	X	-	-	-
Rybova	-	-	-	-	-	-	X	-

Lhota								
Sedlice	-	-	-	-	-	-	-	X
Sepekov	-	-	-	-	-	-	X	-
Semice	20,5	9,5	X	-	X	-	X	-
Skalice	-	-	-	-	-	-	X	-
Třebohostice	24,5	7,5	-	X	-	X	-	-
	14,5-15	5,6-6	-	-	X	-	-	-
Údraž	14	4,5	-	-	-	X	-	-
Vrcovice	20-20,5	11-11,5	-	-	X	-	-	-
Zadní Zborovice	-	-	-	-	-	-	X	-
Zbonín	-	-	-	-	-	-	-	X
Žakava-Svareč	25,6-26	8	-	-	-	X	-	-
Žakava-Varta	-	-	-	-	-	-	-	X

(Zdroj: Šaldová 1957; Chytráček 2007; Fröhlich – Michálek – Jiřík 2011)

6.6.9 Zlaté šperky

Zlaté náušnice z Ha D1- D2 kdy se vyskytují rourkovité s vybějenou výzdobou a Ha D2/3, které mají loďkovitý tvar s rytou výzdobou nebo jsou s vybějenou výzdobou (Chvojka – Michálek 2011, 82; Neustupný 1941, 56).

Zlatý diadém z mohyly v Opařanech, páskový s vybějenou výzdobou a háčkem pro zapnutí (Chvojka - Michálek 2011, 82; Dubský 1949, 188; Neustupný 1941, 56).

Dále pak kroužky a spirálky, které mohly sloužit jako ozdoby do vlasů (Venclová a kol. 2008, 78).

6.6.10 Bronzové nádoby

Velmi vzácně se vyskytují bronzové nádoby (Chvojka - Michálek 2011, 84) :

- 1) Bronzové žebrované cisty z období Ha C- H D2 z Hanova nebo Skalice
- 2) Mísa typu Hatten z Ha D2 ze Skalice
- 3) Zobákovitá konvice z Ha D2/3 z Hradiště
- 4) Plochá mísa z Ha D2/3 také z Hradiště

5) Kotlík se dvěma křížovými pouty uch z Putimi z Ha C- D1

Mezi nejnovější nálezy pak patří perlovitě vybíjená miska z mohyly v Rovné, okr. Strakonice (*Chvojka - Chytráček 2013*).

6.6.11 Bronzový závěs s ptáčky

Samostatným a zcela ojedinělým nálezem pro naše území je bronzový závěs se středovým křížem a plastikami slunečních ptáků, je opatřen řetězem pro zavěšení, skládá se z bronzových článků a na konci je zakončen záponkou s očkem (*Chvojka - Michálek 2011, 84*), plastiky ptáček nám mohou naznačovat spojení s kultem slunce, který přechází z doby bronzové, nález pochází z mohyly z Nemějic- Na Kopci. U kterého lze předpokládat, že má přímou návaznost na nedaleký vrh Burkovák. Vrchol Burkovák je nepravidelného tvaru a to oválu, jeho delší osa je v délce 40 metrů leží ve východo - západní ose. Na západní straně je také nejširší část vrcholu, která má zhruba 15 metrů a směrem k východu se zužuje na 8 metrů. Tato zúžená část je i zároveň jeho nejvyšším místem. Pahorek mohl být takto formován zcela přírodně, nebo se na jeho formaci mohly podílet účelové úpravy v 15. století (*Chytráček – Chvojka – John - Michálek 2009, 184-185*). Zhruba sto metrů od vrcholu se nalézá mohylové pohřebiště.

Lokalitu objevili v letech 1923 -1925 dva amatérští archeologové Josef Švehla a František Lískovec. První hliněné plastiky byly zcela náhodné nálezy. Během archeologického výzkumu z let 1927 - 1928 bylo nasbíráno 1440 hliněných plastik a jejich fragmentů, dále pak bylo nalezeno přes 4300 nádob ve zlomcích (*Chytráček – Chvojka – John - Michálek 2009, 185*). V tomto období a následujících letech dochází k roztříštění a ztrátě některých nálezů ze souboru.

Ve třicátých letech 20. století vzniká teorie o původním využití artefaktů, jako o obětinách spadlých z posvátného stromu a ten pak interpretován jako přírodní svatyně (*Podborský 2006*). V následujícím výzkumu vedeným Bedřichem Dubským v roce 1945 byla nalezena část zahloubené jámy s dalšími votivními předměty a čtyř kúlových jamek, které byly interpretovány jako případné stopy po dřevěné stavbě (*Chytráček – Chvojka – John - Michálek 2009, 186*). V posledním výzkumu bylo navázáno na

výzkum Bedřicha Dubského a to provedením osmi sond, kdy bylo ověřeno rozptýlení artefaktů na severozápadní části vrcholu a nalezeno 14 kůlových jamek.

Od poválečného období se interpretuje vrchol Burkovák jako jediné kultovní místo halštatské mohylové kultury v Čechách (*Chytráček – Chvojka – John - Michálek 2009, 187*).

7 Pohřebiště Nynice v západních Čechách

Nynice jsou žárové pohřebiště v rozsahu tří na sebe navazujících období : pozdně bronzové období, halštatské - pozdně halštatské období a časně laténské. Kromě zkoumaných hrobů Ha C a Ha D – Lt A byly na nedalekém vrchu zjištěny další halštatské porušené hroby, ze kterých měl pocházet dnes neznámý bronzový meč (*Šaldová 1968, 298*). Toto pohřebiště je součástí nedalekého hradiště na Radné na druhém břehu řeky s osídlením v pozdní době bronzové a pozdní době halštatské. Halštatské období je charakterizováno třemi samostatnými pohřebišti s poměrně malým počtem hrobů, které jsou rozptýleny na větší vzdálenosti.

Ze zkoumaného počtu 195 hrobů, jich jen 22 patřilo do období Ha C, z toho 9 hrobů je bez zásahu do hrobu z předchozího období (hroby: 1, 2, 34, 70, 71, 84, 96, 130 a 183), 8 hrobů pak porušovalo objekty ze staršího období Ha B (hroby: 15, 16, 17, 26, 56, 157, 186, 190) a naopak hrobů převrstvených mladšími, pozdně halštatskými bylo také osm (hroby: 17, 26, 54, 131, 146, 157, 178, 194) (*Šaldová 1968, 300*).

V porovnání s inventáři ve střední Evropě pro halštatské období je zdejší soubor poměrně chudý a naznačuje, že jde o nenápadnou skupinu. Přesto ukazují na úzkou spojitost s kulturami v sousedním Bavorsku (*Šaldová 1968, 318*). V západních Čechách můžeme sledovat plynulý vývoj bez vnějších zásahů z halštatské kultury do časně laténského období, důkazem jsou toho ploché žárové hroby objevující se v místech, kde nikdy předtím nebyly, ale také dodatečné hroby vkládané do starších mohyl. Přitom zde nejsou výrazné rozdíly mezi jednotlivými výbavami. Navíc se zde objevují hradiště navazující na osídlení ve stupni Ha B tedy starší době bronzové (*Šaldová 1968*).

Hrob 1

Porušený hrob z několika vrstev kamene, bylo v něm nalezeno 11 nádob, tři velké stály v řadě od severu k jihu v nich a vedle nich byly menší nádoby, severozápadně stály dvě další nádoby, ve kterých byly dovnitř vloženy koflíky,

západně byly tři misky a kolem nich roztroušeny spálené kosti (*Šaldová 1968, 297 – 399*).

Hrob 2

Mělce uložený hrob na úrovni země, v jihovýchodní části se zachovalo z části obložení z kamene, v severozápadní části byla polospálená dřevěná polena, která měla na délku přes dva metry a na šířku 50 cm, na severní straně hrobu na ně navazovala polena o délce 40 cm a šířce 70 cm, ve středu hrobu bylo 16 nádob, byly silně poškozené v jižní části pak byly roztroušeny spálené kůstky (*Šaldová 1968, 297 – 399*).

Hrob 34

V tomto hrobě se nacházela souvislá oválná podlaha z kamene 3 x 4,2 metru, pod ní byly 5 - 8 centimetrů tlustá vrstva s uhlíkem a spálenými kůstkami. Na západní části podlahy bylo rozestaveno 23 nádob a ohraničeno poleny srovnanými do čtverce o stranách 2,4 metru, v severním konci hrobu byl umístěn velmi nápadný červený pískovcový kámen, v severovýchodním rohu byly uloženy kůstky v mísovité nádobě, která byla přikryta zdobenou miskou s otvorem ve dně, na ní ležela hliněná soška koně, dále se zde nacházel hrnek s uchem, 13 malých misek, 5 talířů, železná kopí a železný nožik (*Šaldová 1968, 304*).

Hrob 70

Hrob částečně rozrušený orbou, obsahoval devět nádob od nich směrem na sever a jihozápad byly na hromádce uložené spálené kosti (*Šaldová 1968, 297 – 399*).

Hrob 71

Mělký hrob v jeho středu pak byly uloženy velké kameny a na západě a východě od nich nádoby, spálené kůstky uloženy v baňaté nádobě i rozsypány kolem ní. Na západní straně 4 nádoby na východě pak drť střepů, ze které nelze určit přesně tvar a počet nádob (*Šaldová 1968, 297 – 399*).

Hrob 84

Hrob 84 zakrývaly velké nepravidelné kameny srovnané v několika vrstvách nad sebou do výšky 40 centimetrů do nepravidelné tvaru (*Šaldová 1968, 308*). V hrobě

byla 5 centimetrů tlustá vrstva žároviště s uhlíky a nespálenými kůstkami, zem pod touto vrstvou byla do červena vypálená, po celé ploše bylo rozestavěno 18 nádob s větší kumulací na severu, další spálené kůstky byly uloženy v silnostěnné baňaté nádobě zdobené důlky a potuhované, opět jako v předchozích případech byla přikryta mísou, u nich tři železné předměty neurčitého tvaru. V západní části ohniště zlomek předmětu ze skelné hmoty (*Šaldová 1968, 308*).

Hrob 96

Hrob byl tvořen vrchní vrstvou závalu z velkých kamenů srovnaných do oválu, obsahoval komorovou jámu nepravidelného tvaru hlubokou 40 centimetrů. V jižní části vrstva půdy černé barvy s uhlíky a rozptýlenými kůstkami, na této vrstvě stála miska se dvěma talíři, ostatní nádoby při východní stěna, v jedné z nádob se žlábkovaným hrdlem koflík s uchem, dále v jámě 4 talíře, dvě misky a hrncovitá nádoba (*Šaldová 1968, 309*).

Hrob 130

Tento hrob obsahoval hrobovou jámu o hloubce 30 cm a byl překryt dvěma vrstvami velkých plochých kamenů. Na dně hrobové jámy slabá vrstva nespáleného dřeva s roztroušenými kůstkami. Dále v ní bylo 8 nádob se dvěma chřestítky (*Šaldová 1968, 310*).

Hrob 183

Hrob měl částečně rozrušený kryt, pod ním bylo 20 nádob. Šest nepravidelně rozložených talířů, tři velké nádoby, 5 malých baňatých nádobek, v tomto hrobě nebyly zjištěny spálené kosti (*Šaldová 1968, 314*).

7.1 Srovnání

Na pohřebišti v Nynicích je tvarové a druhové zastoupení velmi podobné jako v mohylách v jižních Čechách, nacházejí se zde talíře, hrnce, koflíky, misky, nádoby amforovitého a zásobnicovitého tvaru. Ani kovový hrobový inventář ve srovnávaných hrobech z období Ha C nevybočuje, byly zde nalezeny nožíky, meč a

zlomky kopí. Z ostatních nálezů v regionu to jsou pak výběrově: ojedinělý nález bronzového turbanu z Bolešína nebo ze Lhotky u Nekmíře. V západních Čechách bylo také několik nálezů bronzových turbanů (*Šaldová 1957, 678-689; Chytráček 2007*).

Z Dýšina pochází součásti koňského postroje, železné zbraně. V lokalitě Kyšice byly v mohylách nalezeny jehlice, železné zbraně a jantar. Tyto nálezy ukazují, že v hrobech jak v jižních Čechách tak v hrobech v západních Čechách se vyskytovaly především předměty denní a osobní potřeby, typické pro starší dobu železnou.

8 Diskuse

8.1 Srovnání druhového zastoupení inventáře na jednotlivých vybraných katastrech

Dobev, okr. Písek: bronzový náramek

Dobronice, okr. Tábor

Mohyla 1910: nákrčník, jantarový korálek na bronzovém kroužku, spona čtyřspirálovitá, litý náramek, nánožník, mísa

Domanice, okr. Strakonice

mohyla 1868: 100 kusů knoflíků

Dubné, okr. České Budějovice

Mohyla IV: knoflík s kuželkou zakončenou kuličkou

Hvožd'any, okr. Tábor

Mohyla I/1894: skleněné korálky, spona bubínková, amforovitá zásobnice, mísa, koflík, kopí

Mohyla IX/ 1894: původně dva knoflíky, později dalších 19, 1 bronzová jehlice a 1 železná jehlice, amforovitá zásobnice, mísa, koflík bez celku

Mohyla X/1895: amforovitá zásobnice, mísa, koflík

Mohyla XI/1895: amforovitá zásobnice, lahvovitá amfora, mísa, koflík bez celku, kopí

Mohyla XII/ 1895: amforovitá zásobnice, mísa, koflík

Mohyla XIV/1895: nákrčník, skleněné korálky, náramek z tyčinky, nánožník, turban, amforovitá zásobnice, hrncovitá nádoba, mísa, koflík

Mohyla XVII/1895: turban, amforovitá zásobnice, mísa, koflík

Mohyla XVIII/1895: nákrčník, jantarový korálek, železné kroužky, pásová zápona, amforovitá zásobnice, mísa, koflík bez celku, kopí

Mohyla XX/1897: náramek z tyčinky, nánožník, amforovitá zásobnice, mísa, koflík bez celku

Mohyla XXIV/1897: amforovitá zásobnice, mísa, koflík , kopí

Mohyla XXVIII/ 1897: amforovitá zásobnice, mísa, koflík bez celku, kopí

Mohyla XXXI/1897: amforovitá zásobnice, mísa, koflík bez celku

Chvalšiny, okr. Český Krumlov

Mohyla 4: soudkovitá nádoba

Katovice, okr. Strakonice: 3 kusy bronzových plechových dutých náramků

Maršov, okr. Tábor: 6 kusů bronzových plechových dutých náramků

Nemějice, okr. Písek

Mohyla 1/ 1904: turban, amforovitá zásobnice, mísa, nůž

Mohyla 2/ 1894: amforovitá zásobnice

Mohyla 8/ 1894: amforovitá zásobnice, hrncovitá nádoba, mísa, koflík, nůž

Mohyla 13/1894. Řetízek, náramek z tyčinky, náramek z ploché pásky, mísa

Opařany, okr. Tábor

Mohyla I/1899: spona se čtvercovou zdobenou patkou, zlatý diadém, 2 zlaté rourkovité náušnice, 2 bronzové náramky, 3 bronzové jehlice, 2 bronzové turbany ve zlomcích, bronzové kroužky, pásová zápona

Mohyla II/ 1899: železné kroužky, falérky, litý náramek, amforovitá zásobnice, lahvovitá amfora, mísa, meč, železné ráfy, zákolníčky

Paseky, okr. Písek

Mohyla 1/1894: náramek z tyčinky, mísa

Mohyla 2/ 1894: náramek z tyčinky, turban, amforovitá zásobnice, mísa, miniaturní nádoby

Plav, okr. České Budějovice: lahvovitá amfora, náramek z tyčinky, amforovitá zásobnice, mísa, koflík, miniaturní nádoby

Radětice, okr. Tábor

Mohyla 1/ 1905: ráfy z vozu(nedochovány)

Mohyla 3/ 1905: turban

Radošovice, okr. České Budějovice

Mohyla 1: miska s ostrým lomem, 2 menší soudkovité nádoby

Mohyla 3: miska s ostřeným lomem, miska s kónicky rozevřenými stěnami, lahvovitá amfora, hrncovitá nádoba, hliněná lžice

Řepeč, okr. Tábor

Mohyla VI/ 1897: hrncovitá nádoba, terina, mísa

Mohyla VII/ 1897: mísa, kopí, uzda/udidlo, železné kroužky

Mohyla VIII/ 1897: železné kroužky

Mohyla XIII/ 1897: kopí

Mohyla XXVII/1897: meč, kopí, nůž

Sepekov, okr. Písek

Mohyla 1/ 1898: 4 bronzové knoflíky s 1 i 2 oušky, bronzový litý uzavřený náramek, spona se třemi zářezy na lučíku, náramek z tyčinky, mísa

Mohyla 2/1898: náramek z tyčinky, mísa, miniaturní nádobky

Mohyla 3/ 1899: 3 bronzové knoflíky se 2 oušky, mísa, koflík

Mohyla III/1917: nedochovaná hliněná lžička

Mohyla 4/ 1898: mísa

Mohyla 5/1899: náramek z tyčinky, turban, mísa

Skalice, okr. Tábor

Mohyla I: nález 64 bronzových knoflíků s 1 i 2 oušky

Skály, okr. Písek: bronzový litý uzavřený náramek

Těšínov, okr. Písek

Mohyla 1: soudkovitá nádoba

Mohyla 8: soudkovitá nádoba

Mohyla 10/1948: bronzový litý náramek, 2 misky se zataženým okrajem

(Zdroj: Chvojka – Michálek - Zavřel 2011, 79 - 84; Fröhlich – Michálek - Jiřík 2011, 137 - 140, Chvojka - Michálek 2011)

8.2 Shrnutí

Na základě nálezů z výše vybraných mohyl na lokalitách v jižních Čechách, lze prohlásit, že pokud se v mohyle vyskytuje amforovitá zásobnice a mísa, můžeme předpokládat, že se v ní objeví i koflík. Ve vybraných mohylách se pak při této kombinaci ještě objevuje kopí. Pokud se neobjevuje amforovitá zásobnice, ale jen mísa je ve většině případů doprovázena náramkem z tyčinky o různých průřezech. U vybraných mohyl až na několik výjimek nelze na základě inventáře zcela určit, zda šlo o pohřeb ženy nebo muže. Takovéto rozdělení lze jen v případě tzv. knížecích mohyl z Opařan okr. Tábor, kde mohyla I/1899 jde jednoznačně určit jako ženský pohřeb, díky nálezům šperků ženského rázu a naopak mohylu II/1899, která obsahovala meč a součásti vozu lze interpretovat jako mužský pohřeb. Podobně bychom mohli prohlásit, že pohřeb v mohyle VII/1897 v Řepči je s kopím a součástkami koňského postroje také mužský, stejně tak pohřeb v mohyle XXVII/1897 ze stejné lokality. V ostatních případech vybraných mohyl je inventář příliš všeobecný, mohl patřit oběma pohlavím a proto je nelze jednoznačně rozlišit.

8.3 Zdroje surovin

Předpokládá se, že suroviny na výrobu bronzových předmětů pocházela z ložisek cínu a mědi, nacházející se v Krušných horách. Tato ložiska byla používán již v době bronzové. Stejně tak se sekundárně využívala ložiska z náplav zlatonosných řek Otavy, Vltavy, Lužnice, Blanice a jejich některých přítoků. Přímé doklady těžby a zpracování zlata nám i nadále chybějí. Předpokládaný celkový oběh zlata je velmi malý, ve starší části Ha C – Ha D se našly zlaté předměty o celkové váze 31 gramů, v mladším období Ha D2/3 – Lt A je váha nalezených zlatých předmětů kolem 400 gramů, z toho 370 gramů je z bohaté mohyly z Hradiště u Písku (Michálek 2007, 60).

Materiál pro keramickou výrobu, můžeme v základu rozdělit na hrubý, jemný a s grafitem. Právě keramika s příměsí grafitu v různém poměru měla lepší vlastnosti, doba výpalu takovéto keramiky se zkracovala a naopak se zvyšovala nepropustnost keramiky. V jižních Čechách můžeme sledovat větší koncentraci této keramiky, je to možná dáno tím, že jsou zde lokální ložiska grafitu na Českokrumlovsku, Netolicku, Strakonicku. Na řadě jihočeských sídlišťích jsou nalézány hrudky surového grafitu. Podle analýz se grafit z jihočeských oblastí objevuje i na Moravě. Během celého zkoumaného období se keramika tvořila v ruce, až ve stupni Lt A se poprvé začínají objevovat výrobky dotáčené nebo zcela vytočené na kruhu (*Venclová a kol. 2008, 36*).

9 Závěr

Na základě zjištěných poznatků nelze říci jednoznačně, že existuje ucelený soubor pohřebního inventáře, který by se přesně nebo s drobnými obměnami opakoval ve všech zkoumaných mohylách. Můžeme říci, že v mohylách kde se objevuje amforovitá zásobnice s miskou, se objeví i koflík v několika případech i s oštěpem nebo kopím. Předměty jako náramky se nejčastěji vyskytují v kombinaci s miskou.

Jedním z faktorů pro toto prohlášení je, že mnoho nálezů z přelomu 19. a 20. století bylo ztraceno nebo zničeno. Jejich nálezové okolnosti nebyly ve většině případů zdokumentovány nebo jejich dokumentace není dnes pro nás postačující. Dalším faktorem je pak skutečnost, že mnoho mohyl není dodnes prozkoumáno a v neposlední řadě jsou zde pak neodborné průniky do mohyl a předpoklad, že pro svou dominantnost v krajinném reliéfu, mohly být už v době svého vzniku a v průběhu následujících století v zájmu vykradačů hrobů.

10 Literatura, internetové zdroje

10.1 Literatura

Beneš Antonín – Michálek Jan – Zavřel Petr 1999: Archeologické nemovité památky okresu České Budějovice. Díl 1. Soupis a studie, Praha.

Beneš Antonín 1972: Halštatské mohyly v Protivíně v Jižních Čechách, AR XXIV/ 1972-3, Praha, s. 262 – 292.

Böhm Jaroslav 1937: Základy hallstattské periody v Čechách, Praha.

Buchvaldek Miroslav 1985: Dějiny pravěké Evropy, Praha.

Dubský Bedřich, 1949: Pravěk Jižních Čech, Blatná.

Filip Jan 1962: Evropský pravěk. Nástin vývoje prvobytné společnosti, Praha.

Fröhlich Jiří 2003: Výzkumy v Čechách 1963 – 2000. Rejstřík jihočeských lokalit, AVJČ 16/ 2003, České Budějovice.

Fröhlich Jiří – Michálek Jan – Jiřík Jaroslav 2011: Nové nálezy kovových předmětů z doby halštatské a laténské v jižních Čechách, AVJČ 24/ 2011, České Budějovice.

Chvojka Ondřej a kol. 2011: Osídlení z doby bronzové v povodí říčky Smutné v jižních Čechách, AVJČ – Supplementum 8, České Budějovice.

Chvojka Ondřej – Křišťuf Petr – Rytíř Ladislav 2009: Mohylová pohřebiště na okrese Písek. 1. Díl. Cíle, současný stav poznání a metoda sběru dat, České Budějovice.

Chvojka Ondřej – Chytráček Miloslav 2013: Výroční zpráva Jihočeského muzea v Českých Budějovicích za rok 2012, České Budějovice.

Chvojka Ondřej – Michálek Jan – Zavřel Petr 2011: Výzkum mohyl z doby bronzové a halštatské u Radošovic, okres České Budějovice, AVJČ 24/2011, České Budějovice.

Chvojka, Ondřej – Michálek, Jan 2011: Výzkumy Josefa Ladislava Piče na mohylových pohřebištích doby bronzové a halštatské v jižních Čechách. Ausgrabungen von Josef Ladislav Pič auf den Hügelgräberfeldern aus der Bronze – und Hallstattzeit in Südböhmen, Fontes Archaeologici Pragenses 35, Pragae.

Chytráček Miloslav – Chvojka Ondřej – John Jan – Michálek Jan 2009: Halštatský kultovní areál na vrchu Burkovák u Nemějic. Hallstattzeitliches Kultareal am Berg Burkovák bei Nemějice, AR LXI – 2009, Praha, s. 183- 217.

Chytráček Miloslav 2007: Halštatský kruhový šperk z Klatovska – Hallstattzeitlicher Ringschmuck aus dem Gebiet von Klatovy, AVJČ 20/2007, České Budějovice.

Lutovský Michal – Michálek Jan 2002: Archeologie knížecího sídla. Halštatský dvorec a slovanské hradiště na Hradci u Nemětic, Praha.

Menšík Petr 2003: Mohylová pohřebiště na Tábořsku, AVJČ 21/ 2008, České Budějovice.

Menšík Petr – Křišťuf Petr – Chvojka Ondřej 2010: Mohylová pohřebiště na okrese Tábor, Plzeň.

Michálek Jan – Fröhlich Jiří 1979: Archeologické nemovité památky v okrese Strakonice, České Budějovice.

Michálek Jan – Fröhlich Jiří 1987: Archeologické nemovité památky v okrese Prachatice, Prachatice.

Michálek Jan – Zavřel Petr 1996: Archeologické nemovité památky v okrese Český Krumlov, České Budějovice.

Michálek, Jan 2007: K současnému stavu výzkumu doby železné v jižních Čechách, AVJČ – Supplementum 4, České Budějovice, s. 57-78.

Montelius Oscar 1986: Dating in the Bronze Age with special reference to Scandinavia, Stockholm.

Neustupný Jiří 1941: Pravěké umění v Čechách a na Moravě, Praha.

Píč Josef Ladislav 1900: Čechy předhistorické. Svazek 2. Pokolení kamenných mohyl, Praha.

Podborský 2006: Náboženství pravěkých Evropanů. Die religion der ureuropäer. The religionns of the prehistoric europeans, Brno.

Podborský, Dějiny pravěku I. Brno 1979.

Sklenář Karel 2005: Biografický slovník českých, moravských a slezských archeologů, Praha.

Spal Jaromír 1999: Traťová jména v oblasti mohylových pohřebišť in: Beneš – Michálek – Zavřel 1999: Archeologické nemovité památky okresu České Budějovice. Díl 1. Soupis a studie, Praha.

Šaldová, Věra 1957: Turbany v české mohylové oblasti, AR IX 1957, s. 678-689.

Šaldová, Věra 1968: Halštatská mohylová kultura v západních Čechách, pohřebišťě Nynice I., PAM 59, s. 297-399.

Trefný Martin – Korený Rastislav – Frána Jaroslav 2012: K problematice halštatských mís s perlovitě vybiženým okrajem v Čechách, AR LXIV, Praha, s.320-322.

Venclová a kol. 2008: Archeologie pravěkých Čech 6. Doba Halštatská, Praha.

10.2 Internetové zdroje

www.academia.edu

www.googlemaps.cz

11 Seznam tabulek a map

11.1 Tabulky

Tabulka č. 1: Přehled chronologie.

Tabulka č. 2: Přehled nalezené keramiky.

Tabulka č. 3: Přehled nalezených jehlic.

Tabulka č. 4: Přehled šperků na krk.

Tabulka č. 5: Přehled náramků.

Tabulka č. 6: Přehled pásových zápon.

Tabulka č. 7: Přehled spon.

Tabulka č. 8: Rozdělení turbanů.

11.2 Mapy

Mapa č.1: Mapa lokalit ze soupisu.

Mapa č. 2: Jehlice.

Mapa č. 3: Šperky na krk.

Mapa č. 4: Náramky.

Mapa č. 5: Výskyt pásových zápon.

Mapa č. 6: Spony.